KÜRD xalqı mübariz və qəhrəman xalqdır
H.Əliyev

DÎPLOMAT

www. Diplomata-kurdi.com

№ 30 (178), 6 - 12 Avqust, Tebax sal 2012
Ji meha şûbatê sala 2003-a tê weşandin

Həftəlik İctimai-siyasi qəzet
Rojnama heftename civakî û sîyasî

Qiymәti: 40 qəpik
Hêjaye:

Bilirsən, nə etmiş kürdlər bir zaman?
Qurtarmış İslamı çox ağır dardan!

Qədim Avropanın xaçpərəstləri,
Yüz illər sındırmış göy məscidləri.

Müsəlman keçmişin öyrənsə əgər,
Kürdün dərgahına daim baş əyər.

Səbahəddin Eloğlu

İlham Əliyev Böyük Britaniyaya işgüzar səfərə gəlmişdir

Səh. 13

Serokê Herêma Kurdistanê pêşwaziya Dr. Eyad Elawî û Dr. Ehmed Çelebî kir

Səh. 16

Конституция и диалог - решение для всех иракских политических кризисов, считает Нечирван Барзани

Səh. 12

PKK Suriyanı ələ keçirib?

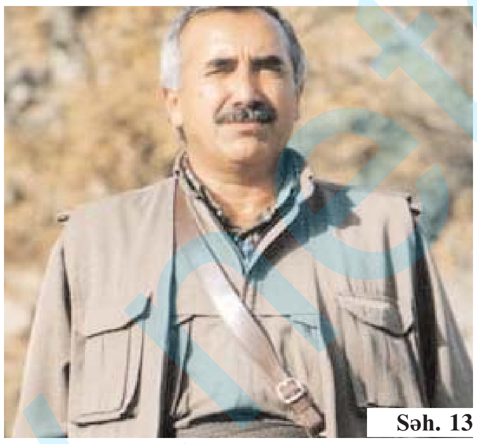

Səh. 13

Hemû Kurd wê li dijî Tirkiyê dest bi şer bikin

Səh. 9

"Kürdlər Bəşər Əsəddən sonrakı Suriyadan öz paylarını almaq istəyirlər"

Barış ve Demokrasi Partisi BDP 2008

Səh. 15

ПМД в Шемдинли: война – не решение курдского вопроса

ABŞ Suriya sərhədində hərbi fəallığını artıran Türkiyəyə xəbərdarlıq edib

Səh. 2

BMT Baş Assambleyasında Suriya üzrə qətnamə layihəsi müzakirəyə çıxarılıb

Səh. 3

1905-06-cı illərdə erməni-müsəlman davasında Kürd xalqının rolu

Səh. 8

Azərbaycanın etnik mənzərəsi: narahatçılığa əsas varmı?

Səh. 4

KÜRD LİDERDƏN ŞOK AÇIQLAMA

Səh. 9

Davudoğlunun qalmaqallı İraq səfəri

Səh. 7

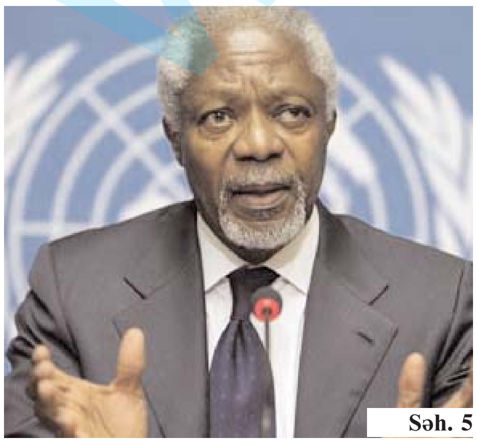

Səh. 5

Kofi Annan istefaya gedir

Səh. 6

Suriyadan nə doğulacaq?

Səh. 10

Ərdoğan güc strukturlarını təcili bir araya topladı

Səh. 7

BƏŞƏR ƏSƏD KİMYƏVİ SİLAHLARI SƏRHƏDƏ YIĞIB

www.diplomata-kurdi.com

İlham Əliyev Bakının Bülbülə qəsəbəsindəki 268 nömrəli körpələr evi-uşaq bağçasının əsaslı yenidənqurmadan sonrakı vəziyyəti ilə tanış olmuşdur

Prezident İlham Əliyev Bakının Suraxanı rayonunun Yeni Suraxanı qəsəbəsindəki 85 nömrəli tam orta məktəbin yeni korpusunun açılış mərasimindən sonra Bülbülə qəsəbəsindəki 268 nömrəli körpələr evi-uşaq bağçasının əsaslı yenidənqurmadan sonrakı vəziyyəti ilə tanış olmuşdur.

2011-2013-cü illərdə Bakı şəhərinin və onun qəsəbələrinin sosial-iqtisadi inkişafına dair Dövlət Proqramında məktəblərin və uşaq bağçalarının əsaslı təmir və yenidən qurulması ilə bağlı nəzərdə tutulmuş tədbirlər planına uyğun olaraq Suraxanı rayonunun Bülbülə qəsəbəsindəki 268 nömrəli körpələr evi-uşaq bağçası da əsaslı şəkildə yenidən qurulmuşdur.

Dövlət başçısına 268 nömrəli körpələr evi-uşaq bağçasında görülən işlərlə bağlı məlumat verildi. Bildirildi ki, bağçanın binası 1989-cu ildə inşa olunub, Azərbaycan Prezidentinin tapşırığı ilə 2012-ci ildə əsaslı şəkildə yenidən qurulub. Bağçada 240 nəfərdən ibarət 12 qrup fəaliyyət göstərir. Əsaslı təmir və yenidənqurma işlərindən sonra körpələr evi-uşaq bağçasında hər cür şərait yaradılıb. Uşaqların yataq otaqları, əyləncə yerləri, mətbəx və digər sahələr ən müasir standartlar səviyyəsində yenidən qurulub.

Körpələr evi-uşaq bağçası ilə yaxından tanış olan dövlətimizin başçısı müvafiq tapşırıqlarını verdi.

İlham Əliyev Yeni Suraxanı qəsəbəsindəki R.Abdinov adına 85 nömrəli tam orta məktəbin yeni korpusunun açılış mərasimində iştirak etmişdir

Bakının Suraxanı rayonunun Yeni Suraxanı qəsəbəsindəki R.Abdinov adına 85 nömrəli tam orta məktəbin yeni korpusunun açılış mərasimi olmuşdur.

Prezident İlham Əliyev açılış mərasimində iştirak etmişdir.

Bakının kənd və qəsəbələrinin sosial-iqtisadi inkişafının sürətləndirilməsi ilə bağlı həyata keçirilən tədbirlərin icrası ilə əlaqədar dövlətimizin başçısı paytaxtın Suraxanı rayonunda görülən işlərlə tanış olarkən Yeni Suraxanı qəsəbəsinin sakinləri 85 nömrəli orta məktəbin bir korpusunun tamamilə yararsız vəziyyətdə olduğunu bildirmiş və bu tədris ocağının yenidən qurulmasına kömək göstərilməsini xahiş etmişdilər.

Prezident İlham Əliyev yeni korpusun inşa olunması ilə bağlı yerindəcə göstərişlər vermişdi. 2011-ci ilin iyulunda dövlətimizin başçısı məktəbin kollektivi ilə birlikdə yeni tədris korpusunun təməlqoyma mərasimində iştirak etmişdi. Üç mərtəbədən, 27 otaqdan ibarət yeni korpusun tikintisi qısa vaxt ərzində müasir tələblər səviyyəsində başa çatdırılmışdır.

Prezident İlham Əliyev yeni korpusun rəmzi açılışını bildirən lenti kəsdi.

Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Hacıbala Abutalıbov görülən işlərlə bağlı Prezident İlham Əliyevə məlumat verdi. İnşa olunan yeni korpusda 480 şagird təhsil alacaqdır.

Üç korpusdan ibarət 85 nömrəli məktəbdə ümumilikdə 840 şagirdin təhsil aldığı bildirildi. Dövlətimizin başçısı yeni korpusun foyesində ulu öndər Heydər Əliyevin və Prezident İlham Əliyevin təhsil sahəsində gördüyü işləri əks etdirən fotostendə baxdı. Burada şagirdlərin təhsil almaları üçün bütün şəraitin yaradıldığı vurğulandı. Prezident İlham Əliyev ayrı-ayrı sinif otaqlarına və fənn kabinetlərinə baxdı, buradakı şəraitlə yaxından tanış oldu.

Fizika, kimya və digər fənn kabinetlərinin, təcrübə laboratoriyalarının tədris üçün lazım olan ən müasir avadanlıqla təchiz olunduğu qeyd edildi. Məktəbin ərazisində yeni dərs ilinə qədər idman və akt zallarının, yeməkxananın inşa olunacağı da nəzərdə tutulur. Ərazidə açıq idman meydançasının salınacağı da vurğulandı. 85 nömrəli məktəbin yeni korpusunda yaradılan şəraitlə tanışlıqdan sonra dövlətimizin başçısı müvafiq tapşırıqlarını verdi.

Rusiya və Britaniya Suriya prezidentinə daha çox təzyiq etməyə razılaşıblar

BMT və Ərəb Liqasının Suriya üzrə xüsusi təmsilçisi Kofi Annan Bashar Assad rejimini ölkədəki böhranı ancaq sülh yoluyla həll etmək üçün qəti addımlar atmağa çağırıb. Asadla görüşdən bir gün əvvəl verdiyi açıqlamada Annan Houla kəndində çoxu qadınlar və uşaqlar yüzdən çox adamın qırılması faktından dəhşətə gəldiyini bildirib.

BMT mayın 25-də baş vermiş həmin hadisədə 33-ü uşaq olmaqla 108 nəfərdən çox dinc sakin həlak olub. 300 nəfərdən çox adam da yaralanıb. Şahidlər tank və artilleriya atəşindən tələfat daha çox olduğunu deyirlər.

Suriyanın müxaliflər olan yaşayış məskənlərinin bəzilərinin hökumət qoşunları tərəfindən atəşə tutduğu bir vaxtda Britaniya və Rusiya Xarici İşlər nazirləri William Hague və Sergei Lavrov Suriya rəhbərliyinə təzyiqi artırmaq üçün razılıq əldə ediblər.

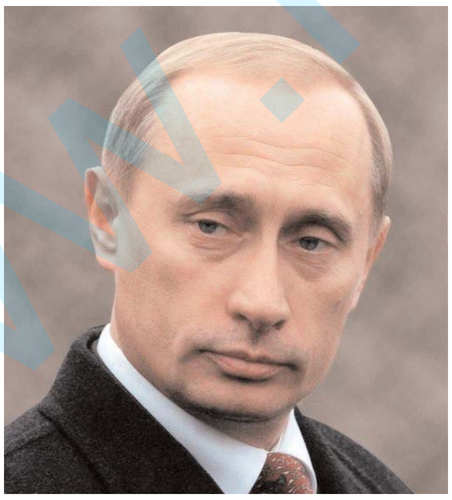

Moskvada keçirilən görüşdən sonra nazirlər bildiriblər ki, Houlada 108 nəfərin öldüyü qırğından sonra Dəməşqin qoşunlar və döyüş texnikasını yaşayış məntəqələrindən geri çəkməyinin vacibliyini düşünürlər.

Suriya hökuməti bu qırğını müxalifətin siyahlı qüvvələrinin törətdiyini iddia edir. Bunu inkar edən müxalifət isə elə bu gün – mayın 28-də də Hama şəhərinə artilleriya hücumu nəticəsində 30-dan çox adamın həlak olduğunu bildirir.

Lavrov deyib ki, BMT-Ərəb Liqasının sülh planının ən vacib elementlərindən biri də budur. Ancaq Rusiyalı nazir Britaniyalı həmkarının Suriya prezidenti Bashar al-Assad-i istefaya dəvət etməsi çağırışını dəstəkləməyib. Deyib ki, zorakılığın dayandırılması hakimiyyətin kimin əlində olmasından daha vacibdir. Və bütün tərəfləri zorakılığı dayandırmağa və siyasi danışıqlara başlamağa çağırıb.

Keçən ilin əvvəlində Suriya dinc mitinqlərə hökumət qüvvələrinin silahlı müdaxiləsi az sonra ölkə boyu qanlı toqquşmalara səbəb olub. BMT indiyə qədər 10 min nəfərə yaxın adamın həlak olduğunu bildirir.

ABŞ Suriya sərhədində hərbi fəallığını artıran Türkiyəyə xəbərdarlıq edib

Suriya sərhədində hərbi fəallığını artıran Türkiyəyə ABŞ-dan xəbərdarlıq gəlib. SalamNews-un "Anadolu" agentliyinə istinadla verdiyi xəbərə görə, ABŞ Dövlət Departamentinin nümayəndəsi Patrik Ventrell təşkil etdiyi mətbuat konfransında məsələ ilə bağlı deyib: "Türkiyənin milli təhlükəsizlik maraqlarını güddüyünü çox gözəl anlayırıq. Amma hazırda vəziyyəti daha çox hərbiləşdirmənin çıxış yolu olduğunu düşünmürük. Suriya mövzusunda türk müttəfiqlərimizlə mütəmadi məsləhətləşmələr aparırıq".

SalamNews.az

Türkiyə Suriya sərhədinə tank yeritdi

Türkiyə Silahlı Qüvvələri Mardin vilayətinin Suriya sərhədi yaxınlığında yerləşən Nusaybin rayonunda sərhədin 2 kilometrliyində tank təlimi keçirib. Publika.Az-ın məlumatına görə, təlimi ölkənin bir çox yüksək rütbəli komandirləri izləyib. 25 tankın qatıldığı təlim Türkiyə tarixinə ilk tank təlimi kimi düşüb. Rəsmilər bu təlimin son vaxtlar Suriya sərhədində fəallaşan kürd terrorçularına qarşı keçirildiyini bildiriblər.

Publika.Az

Region hazırda olduqca qeyri-sabit dövrünü yaşayır

Əhməd Davudoğlunun Kərkükə səfəri Türkiyənin təhlükəsizliyinin müdafiəsinə yönəlib

Türkiyənin xarici işlər naziri Əhməd Davudoğlunun İraqın Kərkük əyalətinə səfəri Türkiyənin təhlükəsizliyinin müdafiəsinə yönəlib. Səfər İraqın mərkəzi hökumətinin narazılığına səbəb olub. Bu barədə İraq Türkmənləri Assosiasiyasının rəhbəri Mithat İbrahim bildirib. "Region hazırda olduqca qeyri-sabit dövrünü yaşayır. Belə mühitdə Davudoğlunun Kərkükə səfəri ölkədə təhlükəsizliyin qorunmasına yönəlmiş addımdır", - İbrahim deyib. Onun sözlərinə görə, İraq hökumətinin bu səfərə qarşı çıxmağa heç bir əsası yoxdur. Çünki səfər Türkiyə hökuməti və Kürd muxtariyyəti tərəfindən planlaşdırılıb və müzakirə edilib. "Ölkənin təhlükəsizliyini təmin etmək üçün Türkiyə rəhbərliyi səfərlər edə və bu məqsədlə istənilən addımlar ata bilər. Bağdadın bu səfərlə bağlı narazılığı əsassızdır", - İbrahim qeyd edib.

Bir gün əvvəl Türkiyənin xarici işlər naziri Əhməd Davudoğlu Kürd muxtariyyətinə səfəri çərçivəsində əsasən İraq türkmənlərinin yaşadığı Kərkük əyalətinə baş çəkib. Davudoğlunun bu səfəri İraqın mərkəzi hökumətinin narazılığına səbəb olub. Belə ki, bu barədə Bağdada bildiriş təqdim edilməyib. Xüsusən İraqın Xarici İşlər Nazirliyi bəyan edib ki, Türkiyənin bu addımı İraqın daxili işlərinə müdaxilə kimi qiymətləndirilir.

xezerxeber.com

BMT Baş Assambleyasında Suriya üzrə qətnamə layihəsi müzakirəyə çıxarılıb

Səudiyyə Ərəbistanı bir sıra Qərb ölkələri ilə razılaşdırılmış şəkildə hazırladığı Suriyada münaqişənin həll edilməsi üzrə qətnamə layihəsini BMT Baş Assambleyasının qeyri-rəsmi iclasının müzakirəsinə çıxarıb. SalamNews-un İTAR-TASS-a istinadən verdiyi xəbərə görə, qətnamə beynəlxalq ictimaiyyəti Ərəb Dövlətləri Liqasından (ƏDL) nümunə götürməyə və Suriyaya qarşı sanksiyalar tətbiq etməyə çağırır.

Layihədə vurğulanır ki, Baş Assambleya "indiyədək sanksiyalara qoşulmamış BMT-yə üzv ölkələri Suriyaya qarşı ƏDL-nin 2011-ci il noyabrın 27-də qəbul etdiyi sanksiyaları timsalında sanksiyalar tətbiq etməyə çağırır". ƏDL sanksiyaları Suriya rəhbərliyinin ərəb ölkələrindəki hesablarının dondurulmasını, rəsmi Dəməşq və ölkə bankları ilə iqtisadi əlaqələrin dayandırılmasını, həmçinin, hava əlaqəsinin kəsilməsini nəzərdə tutur.

Sənəddə Suriya hakimiyyətindən "insan hüquqlarının pozulması və dinc əhaliyə qarşı hücumların dərhal dayandırılması", həmçinin, ağır hərbi texnikadan istifadəyə son qoyulması tələb olunur. Qətnamə layihəsi münaqişə tərəflərini zorakılığı dayandırmağa və "xalqın istəyinə cavab verən keçid prosesi üçün münbit şərait yaratmağa" çağırır.

Sənəddə həmçinin, iyulun 3-də ƏDL-nin rəhbərliyi altında Qahirədə keçirilmiş konfransı dəstəkləyərək, " Suriya hakimiyyətinin kimyəvi və bioloji silahdan istifadə etmək hədələrindən" narahatlıq ifadə olunur.

SalamNews.az

Suriyada Hafiz Əsədin heykəli uçuruldu

Suriya hökumət qoşunları üsyançıları sıxışdırıb çıxarmağa çalışır. Dəməşq və Hələbdə döyüşlər gedir. Ağır silahlardan və vertolyotlardan atəş açan hökumət qüvvələri Dəməşqin Bərzəx rayonuna hücum ediblər. Müxaliflərin sözünə görə, Əsədin qoşunları onları Mezzeh rayonundan sıxışdırıb çıxara bilib.

Hal-hazırda Hələb şəhərini ələ keçirmək üçün üsyançılar şiddətli döyüşlər aparır. Bazar gününə küçən gecə rejim əleyhdarları Əsədin atası Hafiz Əsədin heykəlini uçura biliblər. Döyüşlərdən biri təhlükəsizlik qüvvələrinin Hələbdə yerləşən böyük bazasının ətrafında gedir.

"Amerikanın səsi"nə istinadən bildirir ki, BMT baş katibi Pan Gi Mun Suriya prezidenti Bəşər Əsədi sərt tənqid edərək onun hökumətinin "vətəndaşları qorumadığını" və döyüşlərin "ölkəni dağıtdığını" deyib.

"Suriyada situasiya sürətlə pisləşir, – deyə cənab Pan Xorvatiyaya səfərində bildirib. – Bütün ölkə boyu, o cümlədən paytaxtda döyüşlər intensivləşdikcə çox sayda insan əzab çəkir. Ölənlərin sayının artması və insanların evlərindən didərgin düşməsi məni narahat edir".

Əsəd hökumətinin dinc nümayişçilərə basqıları bütün ölkəni bürüyən üsyana yol açıb. Suriya boyu vüsət alan döyüşlər ölkənin kürdlər məskunlaşdığı ərazilərinə də yayılıb.

Bir müddət münaqişədən kənarda durmuş kürdlər yaşadıqları ərazilərdə nəzarəti ələ almağa başlayıblar. Kürd Koordinasiya Komitəsi adlanan müxalifət qrupu Amuda və Qobani qəsəbələrinin Azad Kürd Ordusunun nəzarəti altına keçidklərini xəbər verir. Üsyançılar hazırda ən iri kürd şəhərlərindən biri olan Qamışlını tutmağa can atırlar.

Xatırladaq ki, ötən həftə Dəməşqdə törədilmiş partlayış nəticəsində prezident Bəşər Əsədin yaxın çevrəsinə daxil olan, Suriyanın bir qrup yüksəkrütbəli siyasi və hərbi fiquru həlak olmuşdu.

Bu arada Britaniyada mənzillənən Suriya İnsan Haqları monitorinq qrupu ötən ilin mart ayından bəri Suriyada azı 19,106 adamın həlak olduğunu bildirib. Ölənlərdən 13,296 adam silaha əl atmış mülki əhalidir, 4,861 adam təhlikəsizlik sistemi əməkdaşları və 949 nəfər ordu fərariləridir.

RƏŞAD, hurriyyet.net

Bərzani-Davutoğlu görüşü

Xarici işlər Naziri Əhməd Davutoğlu, "Bərzani ilə görüşmə müsbət idi. Regional rəhbərlik mesajımızı aldı" dedi. Xarici işlər Naziri Əhməd Davutoğlu, İraq Regional Kürd Rəhbərliyi Başçısı Məsud Bərzani ilə görüşdü.

Regional hökumətə aid Ağ evdə keçirilən görüş, jurnalistlərin müsahibəsindən sonra mətbuata bağlı olaraq davam etdi. Davutoğlu, görüşün ardından verdiyi açıqlamda, "Bərzani ilə görüşmə müsbət idi. Regional rəhbərlik mesajımızı aldı" dedi. Davutoğlu, "Çox əhatəli məsləhətləşmələr aprdıq. Suriya başda olmaq üzrə terrorla mübarizə mövzusunda qarşılıqlı fikir mübadiləsi etdik" dedi. Erbildəki səlahiyyətlilərlə həm görünənləri həm də qayğılarını paylaşdıqlarını ifadə edən Davutoğlu, "Fikrimiz dəqiqdir" dedi. Əhməd Davutoğlu, "Birlikdə bəzi addımların atılması mövzusunda anlayış birliyimiz var" deyə əlavə etdi. Görüş sonrası verilən açıqlamda da "bütöv və azad Suriya üçün çalışacağıq" deyildi.

İraq Türkiyəyə nota verdi

Türkiyənin xarici işlər naziri Əhməd Davudoğlunun İraq hakimiyyəti ilə razılaşdırılmadan Kərkük vilayətinə səfəri rəsmi Bağdadın etirazına səbəb olub Bu, Ankaraya ünvanlanan etiraz notası ilə nəticələnib. CNN Türk-ün verdiyi xəbərə görə, Türkiyənin İraqdakı səfiri Yunus Dəmirər bu ölkənin Xarici İşlər Nazirliyinə çağırılıb. Səfirə Davudoğlunun İraq rəsmilərinin razılığı olmadan Kərkük vilayətinə səfəri ilə bağlı narazılıq bildirilib.

Öz növbəsində, İraqın Ankaradakı səfiri Kabil ət-Tabih də Türkiyə Xarici İşlər Nazirliyinə çağırılıb və ona nota təqdim olunub. Notada bildirilir ki, Türkiyə təxribat xarakterli addımlar atmır, dövlətin siyasəti şəffafdır və gizli planları yoxdur. Avqustun 2-də Türkiyənin xarici işlər naziri Əhməd Davudoğlu Kürd müxtariyyətinə səfəri zamanı əsasən İraq türkmanlarının yaşadığı Kərkük vilayətində olub.

Suriya müxalifəti İsrailin humanitar yardımından imtina edib

İsrail Suriya müxalifətinə humanitar yardım təklif etsə də, müxalifət onu qəul etməkdən imtina edib. Bunu İsrailin xarici işlər naziri Aviqdor Liberman türk jurnalistlərinə müsahibəsində bəyan edib. Trend-in məlumatına görə, bu barədə Türkiyənin "Star" qəzeti yazır.

BMT-nin məlumatına görə, Suriyada münaqişə qurbanlarının ümumi sayı 17 min nəfərdir. 230 minə yaxın insan qaçqına çevrilib, bir milyona yaxın insanın humanitar yardıma ehtiyacı var. Suriya hakimiyyəti bəyan edir ki, onlar yaxşı silahlanmış yaraqlılarla mübarizə aparırlar.

Azərbaycanın etnik mənzərəsi: narahatçılığa əsas varmı?

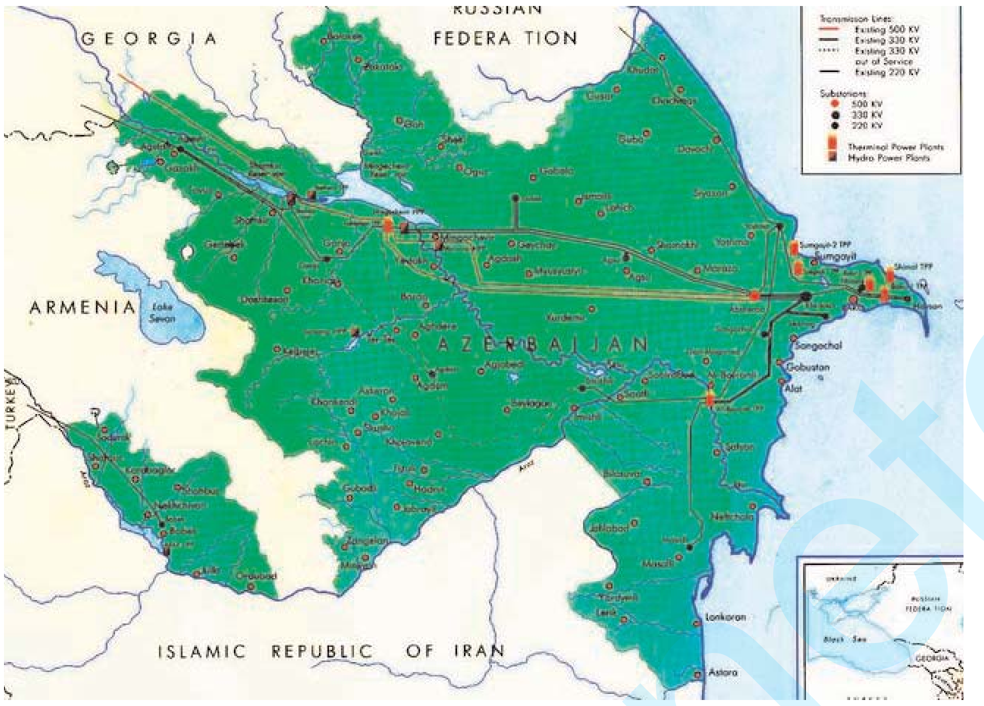

III yazı

Rəsmi kommunist ehkamının bəyan etdiyi "bütün insanlar qardaşdırlar" tezisi sinifi mübarizədə də yeganə vasitə kimi istifadə edilirdi. Təxminən 186 xalqı özündə birləşdirən Sovet imperiyası bu halqanın dağılmaması üçün "Bütün ölkənin proletariatını birləşdirmək" şüarından da istifadə edirdi. Sovet dövrü etnomühitinin bu günə nisbətən daha sabit olması heç kimə sirr deyil. Bütün xalqlara eyni - "Sovet vətəndaşı" prizmasından baxan kommunist ideologiyası etnomühitin sabit durumuna mənfi təsir göstərən amillərdən həmişə yan keçib. Baxmayaraq ki, hər bir etnik azlıq ayrı-ayrılıqda təhlil olunub, onların inkişaf dinamikası nəzərdən qaçırılmayıb. Amma bütün bunlar barədə cəmiyyət heç vaxt məlumatlandırılmayıb. Elə bir şərait yaradılıb ki, milli azlıqları əhatə edən sosial təbəqə də öz növbəsində bu kimi məlumatları mənimsəməyə belə maraq göstərməsin.

Bir az sonra – yəni 90-cı illərdə isə bütün keçmiş ittifaq respublikalarında vəziyyət tamamən fərqli idi. Azərbaycanda da həmçinin… Yəni topluma daxil olan həm türkə, həm də qeyri-türkə ictimai mühitdə yanaşma eyni olub, etniklə, qeyri-etnik arasında fərq qoyulmayıb. Bu nüans istər ölkə qanunvericiliyində, istərsə də sonralar Azərbaycanın qoşulduğu beynəlxalq Konvensiyalarda əsas prinsip kimi götürülüb.

Heydər Əliyev və milli siyasət...

1993-cü ildən sonra milli azlıqların spesifik məsələlərinə ağır, iqtisadi çətinliklər içində yaşayan Azərbaycanda dövlət səviyyəsində kompleks və müntəzəm qayğı göstərmək ənənəyə çevrildi. Etnik tərkibi müxtəlif Azərbaycanda milli münasibətlər faktorunun vacibliyi daimi nəzərə alındı. Tarazlı milli siyasət kursu, milli azlıqların ən kiçik qayğılarından tutmuş ciddi sosial problemlərinə qədər bütün məsələlərinin həlli Kremlin barmaq silkələməsinə görə deyil, 1994-cü ildən sonra Prezident Heydər Əliyevin iradəsi ilə həyata keçirilirdi. Heydər Əliyevin təşəbbüsü və göstərişi ilə milli azlıqların ədəbiyyat, mədəniyyət, dil, tarix, adət-ənənələrinin və s. qorunub saxlanmasına, inkişaf etdirilməsinə qanuni zəmin yaradıldı. Bu məqsədlə onlara müntəzəm şəkildə maliyyə yardımları göstərildi. Milli azlıqların mədəni mərkəzləri kommunal xərclər, kirayə haqqı ödənilmədən yerlə təmin olundular. Onların əlifbaları, doğma dillərində dərslikləri hazırlandı, kitablarının, qəzetlərinin nəşri üçün dövlət büdcəsindən vəsait ayrıldı, respublika radiosunda, yerli özəl televiziyalarda və qəzetlərdə doğma dillərində veriliş və materiallar hazırlanmasına şərait yaradıldı, müxtəlif konfessiyaların hamısının sərbəst və azad fəaliyyət göstərməsinə tam hüquqi təminat verildi.

Hidayət Orucov özünün "Heydər Əliyev və Azərbaycanda milli siyasət" (Bakı, 2001, səh 42) məqaləsində yazır: "Altmış-səksəninci illərdə icazə verilməyən milli siyasət kursu iki aspekti əhatə edirdi: mövcud normalar, münasibətlər daxilində Kreml rəhbərlərinin direktivləri əsasında həyata keçirilən assimilyasiyanın (həm azərbaycanlıların, həm də milli azlıqların) qarşısını almaq, etnik münaqişə üçün hazırlanan zəminə qarşı mübarizə aparmaq. Hər iki aspekti əlaqəli, paralel şəkildə aparılırdı, sonuncu aspektə isə xüsusi diqqət yetirilirdi. Mahiyyətini, məramını elan etməklə müstəqil siyasi kursu həyata keçirmək qeyri-mümkün olduğundan xalqı görülən işlərə inandırmağa istinad edilirdi. Qayğı əyani şəkildə həyatın bütün sahələrində qabarıq nəzərə çarpırdı. Məsələn, Dağıstanla müqayisədə Azərbaycanda yetişmiş, yaşayıb-yaradan ləzgi ziyalılarının sayı dəfələrlə çoxdur. Milli azlıqların nümayəndələri, o cümlədən ləzgilər ictimai-siyasi, milli-mədəni, sosial-iqtisadi həyatın bütün sahələrində təmsil olunublar".

Qeyd etmək lazımdır ki, Azərbaycandakı azsaylı xalqların tərkibində son illər bir dəyişiklik də müşahidə olunmuşdur: bu da milli etnosların (ləzgi, talış, kürd, tat, və s.) yenidənqurma dövründə milli şüurun və özünüdərk hissinin oyanması ilə bağlıdır. Bu, 1979 və 1989-cu illər siyahıyaalınmasında özünü göstərmişdir. Azərbaycan həmin xalqlar üçün tarixi vətən olmuşdur. Bu etnoslar arasında elələri (buduq, xanalıq, udin) var ki, min illər ərzində Azərbaycanda yaşayaraq, adət və ənənələrini qoruyub saxlamış, dillərini və mədəniyyətlərini inkişaf etdirmişlər.

2001-ci il noyabrın 1-də Prezident Heydər Əliyev Avropa Şurasının "Milli azlıqların müdafiəsi haqqında" Çərçivə Konvensiyasına uyğun olaraq Azərbaycan Respublikasının qəbul etdiyi öhdəliklərin yerinə yetirilməsi ilə bağlı ilkin hesabatın hazırlanması və təqdim edilməsi barədə Sərəncam imzaladı. Sərəncam bütövlükdə Avropa Şurasının "Milli azlıqların müdafiəsi

haqqında" Çərçivə Konvensiyasına Azərbaycan Respublikasının qoşulmasını nəzərə alaraq və həmin Konvensiyanın müddəalarına uyğun olaraq Azərbaycan Respublikasının öz öhdəliklərinin yerinə yetirilməsi ilə bağlı həyata keçirdiyi tədbirlər barədə ilkin hesabatın hazırlanması və Azərbaycan Respublikası Hökuməti adından Avropa Şurasının baş katibinə təqdim olunmasını təmin etmək məqsədi daşıyırdı.

Avropa Şurasının "Milli azlıqların müdafiəsi haqqında" Çərçivə Konvensiyasına uyğun olaraq Azərbaycan Respublikasının öz öhdəliklərinin yerinə yetirilməsi ilə bağlı həyata keçirdiyi tədbirlər barədə ilkin hesabatının hazırlanması üçün İşçi qrupu da yaradıldı. Qeyd edək ki, İşçi Qrupunun rəhbəri xarici işlər nazirinin müavini Xələf Xələfov idi. İşçi Qrupun ölkənin bütün rəsmi strukturlarını təmsil edən 10 üzvü var idi. İşçi qrupuna tapşırılırdı ki, üç ay müddətində bu Sərəncamın 1-ci bəndində göstərilən ilkin hesabatın layihəsini hazırlayıb Azərbaycan Respublikasının prezidentinə təqdim etsin. Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyinə tapşırılsın ki, bu Sərəncamın 1-ci bəndində göstərilən ilkin hesabatın hazırlanıb baxıldıqdan sonra həmin Çərçivə Konvensiyasında nəzərdə tutulmuş qaydada Avropa Şurasının baş katibinə göndərilməsini təmin etsin.

Moskva dövründə olduğu kimi, ondan sonra müstəqil Azərbaycanda da Heydər Əliyev azərbaycançılıqla yanaşı, beynəlmiləlçilik ruhunu və milli azlıqlara diqqəti müdafiə edirdi. Azərbaycan əhalisinin tərkibində 20-dən artıq xalq, milli azlıq, etnik qruplar yaşayır ki, onlar da müxtəlif dil qruplarına aiddirlər.

Millət vəkili, həm də milli azlığın nümayəndəsi olan Mixail Zabelin "Heydər Əliyev – Ümummilli lider" kitabına (Bakı 2004. Səh-149) təqdim etdiyi məqaləsində yazır: "Bu ölkədə elə milli azlıqlar var ki, onlar sayca cəmi bir neçə nəfəri özündə birləşdirir və kompakt olaraq yalnız bu ölkədə yaşayırlar. Bu etnik qruplardan hər hansı birinin itirilməsi əslində bütün bəşəriyyət üçün əvəzsiz itki olardı".

Şübhəsiz ki, belə bir təhlükə onlar üçün Azərbaycanda yox idi. Bir sıra beynəlxalq təşkilatlar öz sənədlərində qeyd edirlər ki, azərbaycanlıların onlarla bərabər bir torpaqda yaşayan xalqlara qarşı tolerantlığı etalon hesab edilə bilər. Həqiqətən də bu xalqa məxsus olan mehriban qonşuluq, dini və etnik dözümlülüyü davam etdirməklə mövcud hakimiyyət dillərin, dinlərin, etnik psixologiyaların, ənənələrin inkişafına həmişə böyük önəm vermişdir. Bu gün Azərbaycan radio verilişlərinin ləzgi, talış, kürd, gürcü və digər dillərdə səslənməsi, tat, ləzgi, udin, xınalıq və digər dillərdə dərsliklərin çap edilməsi dövlətin Azərbaycanda yaşayan milli azlıqların hüquqlarının qorunması sahəsində ardıcıl və məqsədyönlü siyasətin davam etdiyini təsdiq edir.

Ölkənin ictimai-siyasi həyatındakı demokratik dəyişikliklər Azərbaycanda yaşayan azsaylı xalqlara olan marağın artmasına şərait yaradır. İnsan hüquqlarının müdafiəsi, müxtəlif etnos və etnik qrupların saxlanılması yalnız sosial - mədəni deyil, həmçinin siyasi əhəmiyyət daşıyır. Dövlətin milli siyasəti yalnız ayrı-ayrı etnos və xalqlara deyil, milli mənsubiyyətindən asılı olmayaraq, bütün ölkə vətəndaşlarının həyatının bütün sahələrində bərabərhüquqlu inkişafına xidmət edir.

Bu gün Quba rayonu ərazisində yerləşən xınalıq, buduq, qrız, kimi, Qəbələ rayonu ərazisində yerləşən Niç kimi, İsmayıllı rayonu ərazisində yerləşən Lahıc və İvanovka kimi, Zaqatala rayonu ərazisində yerləşən Katex və Əliabad kimi, Lerik rayonu ərazisində yerləşən Qosmolyan kimi azsaylı xalqların yaşayış məskənləri açıq səma altında etnoqrafik muzeylərə və turist marşrutlarına çevrilə bilər.

Azərbaycanda ən azsaylı millətlərin nümayəndələri belə icmalarda birləşə, öz mədəniyyət, dil və adət-ənənələrini inkişaf etdirə bilərlər. Onlar heç bir dini və milli ayrı - seçkiliyə məruz qalmırlar. Azərbaycanda üç əsas dini cərəyan – islam, xristianlıq və iudaizm qarşılıqlı hörmət şəraitində fəaliyyət göstərir.

Qəbələ rayonunda azsaylı udin xalqı yaşayır. Onların öz həyat tərzi və tarixləri vardır. Bu millətin nümayəndələri deyirlər: "Tanrı özü dualarımızı eşidərək Heydər Əliyevi bizə göndərmişdir. İndi biz özümüzü azad və sərbəst hesab edirik."

Millət vəkili Mixail Zabelin "Heydər Əliyev – Ümummilli lider" kitabına (Bakı 2004. Səh-153) təqdim etdiyi məqaləsində davam edərək yazır: "Heydər Əliyev Azərbaycanda normal həyatı bərqərar etmək, millətlərarası sülhə nail olmaq, sosial-iqtisadi inkişafı təmin etmək, xalqlar və ölkələrarası münasibətləri tənzimləmək nəsib oldu. Başqaları buna nail ola bilmədi. Heydər Əliyev isə bacardı. Buna görə də xalq ona Dahi Beynəlmiləlçi, müsəlman dünyasının lideri, "Qafqazın Atası" adını verdi." Heydər Əliyev milli azlıqların nümayəndələri ilə keçirdiyi görüşlərinin birində demişdir: "Biz Azərbaycan deyəndə onun sərvətini, onun gözəl təbiətini nəzərdə tuturuq. Lakin bütün bunlarla yanaşı, respublikanın ən başlıca sərvəti əsrlərdən bu torpaqda yaşayan, öz taleyini, öz həyatını bu torpağa bağlayan, müxtəlif millətlərdən olan, müxtəlif dinlərə etiqad edən adamlardır. Ölkə nə qədər çox xalqı birləşdirsə, bir o qədər də zəngin olar…"

Və yaxud da Heydər Əliyev deyirdi: "…Mən görüşlərimi milli azlıqların nümayəndələri ilə görüş adlandırmaq istəməzdim. Bu, Azərbaycanın, Azərbaycan xalqının nümayəndələri ilə görüşüdür…" .

Niyaz Niftiyev

Bəşər Əsəd Türkiyədən necə intiqam almaq istəyir

Suriyada kürdlərin çoxluq təşkil etdiyi yaşayış məntəqələrində Bəşər Əsəd rejiminə sadiq əsgərlər geri çəkildikcə PKK və Kürd bayraqları dalğalanmağa başlayır. PKK-nın Suriyada birdən-birə belə gücə necə sahib olduğu isə xüsusən də Türkiyə mediasının cavab axtardığı suallardandır.

Suriyadakı kürd qruplaşmaları necə birləşdi?

Türkiyənin "Vatan" qəzeti mövzuya geniş yer ayıraraq yazır ki, Suriyadakı kürdlər Suriya Kürd Milli Şurası (KNC) adı altında 2011-ci ilin 26 oktyabrında Şimali İraqın Ərbil şəhərində imzalanan razılaşma ilə birləşiblər. Şimali İraq kürd hökumətinin lideri Məsud Bərzaninin vasitəçiliyi ilə bir araya gələn 16 Suriyalı kürd qrupu Abdul Hakim Başarı KNC-nin rəhbəri seçib və birgə hərəkət etməyə qərar verib.

PKK-nın Suriyadakı qolu olan PYD isə KNC ilə müzakirələrdə razılığa gələ bilməyib və müstəqil hərəkət etməyə qərar verib. PYD ilə KNC Əsəd rejimi kürd bölgələrindən çıxandan sonra ortaq mövqeyə gələ biliblər. Afrin, Derik və Kobani kimi böyük kürd şəhərlərində Əsəd rejiminin çəkilməsi ilə rəsmi qurumların binaları üzərindəki bayraqları ortasında günəş olan "Kürdüstan" bayrağı və PYD-nin təşkilat bayrağı yanaşı əvəzləməyə başlayıb. Bundan başqa KNC bəyanat verərək Suriyadakı bütün kürd qrupların artıq "ən kiçik belə ayrılıq olmadan" bir araya gəldiyini elan edib. PYD isə "Xalq Müdafiə Birlikləri" (YPG) adını alaraq KNC-nin silahlı qanadına çevrilib. Daha sonra 2 min PKK silahlısı bu kürd şəhərlərinə yerləşdirilib və nəzarət-buraxılış məntəqələri yaradılıb.

Kürdlər yerli hökumətləri niyə rahat ələ ala bilir?

Kürdlər ələ keçirdikləri şəhərlərdə rəhbərliyi də rəsmi olaraq təhvil aldıqlarını bəyan ediblər. Eyni zamanda kürd bölgələrinin rəhbərliklərini bir ələ toplayan "Yuxarı komitə" və təhsil, səhiyyə, təhlükəsizlik sahələrində fəaliyyət göstərəcək "Aşağı komitələr" yaradıldığı da elan edilib.

Baş verənlərin maraqlı tərəflərindən biri də odur ki, bütün Suriya boyu və paytaxt Dəməşqdə Əsədin qoşunları ilə ağır müharibə aparan Azad Suriya Ordusu da kürd bölgələrinə buraxılmır. Suriyadakı hadisələrin əvvəlindən ölkə müxalifətinin qurduğu Azad Suriya Ordusu hazırda bu bplgədə baş verənləri sakitcə izləmək məcburiyyətindədir. Müxaliflərin Türkiyədə yaratdığı Suriya Milli Şurası ilə KNC arasında aylardır davam edən görüşlər kürdlərin muxtariyyət tələbi üzündən iflasa uğramışdı. Buna görə də müxaliflər kürd bölgələrinə əsgər göndərmək istədikləri zaman KNC-dən "Biz özümüzü qoruyacağıq" cavabını aldılar. Suriya ordusundan qaçan 650 kürd əsgəri də Azad Suriya Ordusuna yox, Ərbilə - Bərzaniyə bağlı hərbi təlim düşərgələrinə üz tutub, orada hazırlandıqdan sonra isə kürd şəhərlərinə göndəriliblər.

Suriyalı kürdlər indi paytaxt olaraq gördükləri Qamışlını Əsəd rejimindən almaq üçün əməliyyata hazırlanır. Bərzaniyə yaxınlığı ilə tanınan kürd qəzeti "Rudau"ya danışan PYD səlahiyyətliləri deyiblər ki, Əsəd rejiminin Qamışlıdakı rəhbərliyi həyatlarının bağışlanması qarşılığında yerli hökuməti kürdlərə təhvil verməyə hazırdır. Bununla belə Əsəd rejiminə bağlı nizami ordunun Qamışlı ətrafında əhəmiyyətli gücü var. Buna görə də KNC-dən bildiriblər ki, Qamışlının alınması bir neçə gün sürə bilər.

Bəşər Əsəd kürdlərin əlilə Türkiyədən qisas almaq istəyir

İsrail kəşfiyyatına yaxınlığı ilə tanınan "Debka" saytı kürdlərin yaşadıqları bölgələrdə hakimiyyəti belə asanlıqla ələ almalarını Bəşər Əsədin Türkiyədən intiqam almaq istəyi kimi şərh edib. Saytın yazdığına görə, Əsəd PKK-nın kürd bölgələrində özünü göstərməsinə bilərəkdən imkan yaradır. "Debka" yazır ki, Dəməşqdə Milli Təhlükəsizlik Mərkəzindəki partlayışla nazirlərini və yaxınlarını itirən Bəşər Əsəd olaya görə Türkiyənin məsuliyyət daşıdığını düşünür və bu səbəbdən də Türkiyəni çətin vəziyyətə salmaq üçün PKK kartından istifadə edir. İddiaya görə Əsədin əsgərləri Kürd bölgələrindən məqsədli şəkildə, hər hansı ciddi hücumə məruz qalmadan çəkilir. Məqsəd Suriyanın Türkiyə ilə sərhəd bölgəsində PKK-ya rahat hərəkət zonası qazandırmaq, bu terror təşkilatın Türkiyəyə hücumları Suriya torpaqlarından rahat koordinasiya edə bilməsinə imkan yaratmaqdır.

azadliq.info

MƏHKƏMƏDƏN ŞOK QƏRAR: KÜRD ADLARI OLMAZ

Türkiyə məhkəmələri də verdikləri qərarla hər kəsi şoka sala bilir. Belə ki, dünən Diyarbəkirdə mərkəz Kayapınar Mahalında Bələdiyyə Məclisinin Mədəniyyət Mərkəzinə Kürd şair 'Cegerxwin' adının verilməsi ilə 19 parka verilən Kürtçə olan adlar İdarə Məhkəməsi tərəfindən ləğv edilib.

PİA.AZ Türkiyə mətbuatına istinadən verdiyi xəbərə görə Məhkəmənin bu qərarıma kürdlərlə yanaşı türklərin özləri də etiraz edib. Mətbuat bu qərarı bir xalqın varlığı şübhə altına alması kimi qiymətləndirib.

Suriyalı qaçqınlar Türkiyədə üsyana başladılar

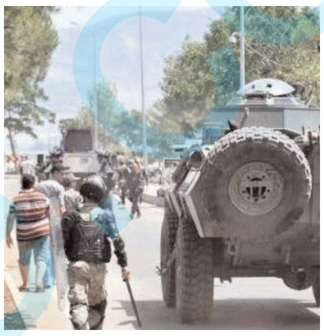

Qaziantepin İslahiyə rayonunda Suriyalıların yerləşdiyi çadır düşərgəsində suriyalılar üsyan qaldırıblar. Onlar türk bayrağını endirib Suriya bayrağını düşərgənin girişində ucaldıblar. Suriyadan qaçan 1500 nəfər türkmənin çadır düşərgəsinə yerləşdirilməsinə etiraz edən suriyalı qaçqınlar, türk rəsmiləri ilə əvvəlcə mübahisə ediblər, sonra isə düşərgədəki polislərin tərk-silah edərək girov götürüblər. Düşərgədəki texniki vasitələrə zərər verən qaçqınların üsyanının yatırmaq üçün qonşu rayonlardan kömək çağrılıb. Xüsusi Təyinatlı Polis dəstələri tezliklə vəziyyətə nəzarəti ələ alıblar və düşərgə tam nəzarət altına götürülüb. Hadisə zamanı 4 jandarma və 4 mülki vətəndaş yaralanıb. Xüsusi Təyinatlılarla bərabər düşərgəyə girən mülki türklər yenidən Suriya bayrağını endirib Türk bayrağını qaldırıblar.

Kofi Annan istefaya gedir

BMT və Ərəb Dövlətləri Liqasının Suriya üzrə xüsusi təmsilçisi Kofi Annan istefaya hazırlaşır. Rusiya mətbuatının yaydığı məlumata görə, BMT-nin baş katibi Pan Gi Mun artıq Annanı əvəz edə biləcək şəxsi axtarır.

İş ondadır ki, K.Annanın BMT baş katibinin Suriya üzrə xüsusi təmsilçisi kimi mandatı avqustun 31-dək nəzərdə tutulub. O, mandatının müddətini artırmaqdan imtina edib.

newspaper.az

PKK-ya xəbərdarlıq – "Əsədi dəstəkləməyin, yoxsa sizi yox edərik"

Azad Suriya Ordusu Səlahəddin Eyyubi Birliyi görüntülü bir bəyanat yayaraq PKK-ya sərt şəkildə xəbərdarlıq edib. SalamNews-un Haberturk-ə istinadən verdiyi xəbərə görə, Səlahəddin Eyyubi Birliyi komandanını verdiyi açıqlamada deyilir: "Azad Suriya ordusu qatil PKK-ya – "Əsədi dəstəkləməkdən əl çəkin, yoxsa sizi yox edərik", deyə xəbərdarlıq edib. Ümumilikdə, kürdlər yaşayan bölgələrdə, xüsusilə Afrin bölgəsində, qatil PKK tərəfindən törədilən vəhşiliklər son günlər artıb. Belə ki, qatil PKK qüvvələri Əsəd qoşunları ilə birlikdə kürd vətəndaşlarımızı öldürür və oğurlayır. Qatil PKK gücləri Suriya xalqının üsyanını dəstəkləyən kürd qardaşlarımızı hədəfə almaqdadır və sonuncu dəfə dünən Afrin rayonunda qatil PKK qoşunları mülki kürd vətəndaşlarına hücum edib və qarşıdurmalar baş verib. Qatil PKK-çılar evlərə hücum edir, vətəndaşların avtomobillərini yandırır və dinc insanları öldürməyə çalışır.

Məlum olsun ki, biz hələ bölgəyə bütün gücümüzlə müdaxilə etmədik və kürdlərin bir-birinə qarşı çıxmaması üçün dünən geri çəkildik".

Açıqlamada daha sonra deyilir: "Biz, Səlahəddin Eyyubi Birliyi olaraq qatil PKK-ya xəbərdarlıq edir və Suriya xalqının yanında olduğumuzu bir daha bəyan edirik. Suriyalıların üsyanı qırmızı xəttdir və qarşımızda duran hər kəs hədəfimizdə olacağını bilməlidir. Milliyətindən asılı olmayaraq, heç kimə rəhm edilməyəcək, heç kim özbaşınalığa əl atmasın və Suriya bayrağından başqa bir bayraq qaldırmasın. Əsəd qoşunlarına qarşı bölgədəki bütün əməliyyatları biz keçirirk və qatil əsəd qoşunlarına qarşıdan gələn günlərdə daha ağır zərbələr vuracağıq. Bütün həbsə alınanların azadlığa buraxılmasını tələb edirik və qatil PKK-nın qatil Əsədi dəstəkləməkdən əl çəkməsini tələb edirik".

bizimxeber.az

Suriyadan nə doğulacaq?

Ərəb dövlətlərində baş verən dəyişikliklər həm də özü ilə yeni problemlər gətirməkdədir.

Problemlərdən biri də həmin dövlətlərin siyasi xəritəsinin dəyişməsidir. Bunlardan biri artıq mövcuddur - Sudanın ikiyə parçalanması. Ona görə də Yaxın və Orta Şərqdəki dəyişikliklərin dünyanın siyasi xəritəsini dəyişdirəcəyi də istisna olunmur.

Onu da nəzər alaq ki, dünyanın siyasi xəritəsi əsaslı şəkildə ikinci dünya savaşından sonra dəyişməyə başlayıb.

Ötən əsrdə dünyanın aparıcı gücləri dünyanın siyasi xəritəsini dəyişmək üçün biri-birinin ərazisində müharibə aparır və ya buna çalışırdılarsa, indi bu savaş üçüncü dövlətlərin ərazisində getməkdədir. Bu baxımdan, dünyanın savaşsız bir günü olmayıb.

Ərəb dövlətlərindəki dəyişikliklərin əsasında «Böyük Orta Şərq» layihəsinin durduğu da istisna edilmir. Həmin layihəyə əsasında bölgə dövlətlərinə demokratiyanın gətirilməsi ilə yanaşı, milli müqəddəratın həlli məsələsinə də yer verildiyi görünməkdədir. Təəssüf ki, elə bölgədə sabitliyi pozan başlıca məsələlərdən biri də budur.

Dəyişiklik ilk növbədə 2003-cü ildə İraqdan başladı. Həmin hadisələrdən 10 ilə yaxın vaxt ötsə də bu ölkədə hələ də partlayış səsləri eşidilməkdədir. Ölkə faktiki olaraq, parçalanıb. Onun Şimalında kürdlər de-fakto öz dövlətlərini qurub. Bundan başqa İraqın prezidenti də bu etnik qrupun nümayəndəsidir. Birinin «milli müqəddəratının» tanınması başqa etnosun, türklərin (türkmanların) haqqının pozulması ilə müşayiət edilməkdədir.

Belə görünür, dünyadakı kürd hərəkatı İraqın Şimalından idarə edilməkdədir. Vəziyyətin bu hala çıxmasında qonşu dövlətlərin, o cümlədən Türkiyə və İranın da rolu az olmayıb. Tehran hakimiyyəti illər uzunu terrorçu PKK-nı Türkiyəyə qarşı dəstəkləyib. İraqın edam edilmiş prezidenti Səddam Hüseynin acığına isə İraqın indiki başçıları Tələbani və Bərzanini dəstəkləyib. Bu prosesi indi də fərqli şəkildə davam etməkdədir.

İraqın şimalındakı kürd bölgəsi ilə İslam Respublikasının Kürdüstan əyaləti arasında iqtisadi-ticarət sahəsində əməkdaşlığa dair danışıqlar aparılır, görüşlər keçirilir. Bir müddət öncə İran hakimiyyəti İraqın Şimalındakı muxtariyyatla mədəni əməkdaşlığa dair anlaşma imzalayıb.

Göründüyü kimi, ərəb dövlətlərindən ikisində yaranmış vəziyyət hələ ki, kürdlərin xeyrinə işləməkdədir. İndi növbədə Suriyadır.

Bir neçə ay öncə İraqın şimalındakı muxtariyyatın başçısı Məsud Bərzani mərkəzi Bağdadda yerləşən «əl-Şərqiyyə» televiziya kanalına müsahibəsində bildirmişdi: «İllərdir kürdlərə qarşı bir zülm edilib. Kürdlər də bir gün birləşəcəklər. Biz də başqaları kimi bir millətik. Fars, ərəb, türklərdən əskikliyimiz yoxdur. Ərəb milləti neçə dövlət arasında bölünüb. Kürdüstan da neçə dövlət arasında bölünüb və kürd dövlətinin yaranmasına heç vaxt icazə verilməyib. Zorla bölünənlər 40 il sonra yeni birləşdi. 40 illik ayrılmadan sonra kürd etnosu gün gələcək birləşəcək və öz taleyini həllə edəcək... Hər kəs bu müjdəni gözləyir. Bu müjdə hər an açıqlana bilər… Biz bu yolda zorakılığa qarşıyıq…».

Bu günlərdə Şimali İraq Muxtariyyatının başçısı M.Bərzani ilk dəfə "Əl-Cəzirə" telekanalına müsahibəsində suriyalı kürdlərə hərbi təlim keçdiklərini etiraf edib. Suriyaya iraqlı kürd silahlılarının göndərildiyini təkzib edən Məsud Bərzani deyib ki, Suriyada baş verən proseslərə qarışmaq istəməsələr də, əksəriyyəti Suriya ordusundan qaçaraq İraqa gələn kürd gənclərə hərbi təlimlər keçirlər. O, iddia edib ki,

hələ bu kürdlər Suriyaya göndərilməyib, lakin Suriyada ciddi təhlükəsizlik problemi yaranacağı halda ora göndəriləcəklər. Məsud Bərzani bildirib ki, hərbi təlim keçən kürdlər Suriyadakı kürd qrupların az əvvəl yaratdığı Ali Komitənin əmrində olacaqlar: "Hətta buna gərək olmasa belə, o insanlar sonda Suriyaya qayıdacaqlar. Çünki həmin insanlar o bölgənin insanlarıdır".

Lakin informasiya agentliklərində, saytlarda yayımlanan görüntülər Məsud Bərzaninin yalan danışdığını üzə çıxarıb. Görüntülərdə Şimali İraq Kürd Muxtariyyətinin ərazisindəki Zaho şəhərinin içindən keçən Dəclə çayı sahilindəki Dera Bir qəsəbəsində hərbi geyimli minlərlə kürd gənc yüyürərək Suriya sərhədini keçir. Əllərində silah olmasa da, yüksək təpələrdə bu insanları qoruyan silahlı əsgərlər olduğu da görünür. Görüntünün mobil telefonla çəkildiyi anlaşılır. Həmin kürdlər deyirlər ki, Suriyada kürd muxtariyyətinin mərkəzi kimi gördükləri Qamışlı şəhərini almağa gedirlər...

Deməli, İraqda olduğu kimi, Suriyadan da bir «Kürdüstan» çıxır.

Ötən ayın ortalarında Suriya Kürdüstan Milli Assambleyasının prezidenti Şerkoh Abbas İsraildə çıxan «Yerusalem post»-a telefonla müsahibə verib. O, müsahibəsində amerikalıların «kürdlər Suriya Milli Şurası ilə əməkdaşlıq etməlidir» ideyasını tənqid edib.

O, qətiyyətlə bildirib ki, Suriya mütləq «etnik bölgələrə parçalanmalıdır». «Çeşidli etnik qruplardan federal əsaslara dayanacaq dövlət qurulmalıdır. Yalnız bu yolla Suriyanı İranın təsirindən çıxarmaq mümkündür» - deyə, Assambleyanın başçısı söyləyib.

O deyib ki, «federasiya» kürdlər, druzlar, ələvilər və sünnilərin muxtariyyatı əsasında yaranarsa, o halda Suriya «İranla müttəfiqlikdə maraqlı olmaycaq». Onun sözlərinə görə, federallaşmış Suriyada sələfilər və «müsləman qardaşları»nın hökmranlığı altında sünnilərin teokratik rejimi qurula bilməz.

Abbas hesab edir ki, Suriyanın parçalanmasında ona və başqa təşəbbüskarlara İsrailin «böyük yardımı» olar. Onun qənaətincə, etnik və din əlamətlərinə görə 4-5 bölgəyə bölünərək federallaşmış Suriya İsraillə radikal şiə və sünnilər arasında «təbii bufer» rolunu oynaya bilər.

Abbasın ideyası ərəblər arasında ciddi müzakirə olunmaqdadır. Amerikalı tarixçi Bernard Lüis guya «İslam dünyasının parçalanması planı»nı tərtib edib. Həmin plana görə, Suriya, İraq, Livan, Misir, Sudan, İran, Türkiyə, Əfqanıstan, Pakistan, Səudiyyə Ərəbistan və Şimali Afrikanın başqa dövlətləri parçalanacaq.

Ş.Abbasın boşuna danışmadığı baş verənlərdən də görünməkdədir. İyunun əvvəlində Assambleyanın rəhbərliyi ABŞ Dövlət Departamentinin təmsilçisi, o cümlədən ABŞ-ın Dəməşqdən geri çağırılmış səfiri Robert Ford və prezident Barak Obama administrasiyasının Suriya üzrə əlaqələndiricisi Fred Xofla görüşüb.

Onda kürdlərə məxsus mətbuat yazmışdı ki, Abbas Xofu və Fordu «Kürdüstan dövlətinin yaradılmasını tanımağa» çağırıb: «Bu «dövlət» Suriyada yaranacaq muxtar bölgənin İraqın Şimalındakı kürd muxtariyyatına birləşməsi ilə yarana bilər. Bu da Böyük Kürdüstanın yaranması ilə nəticələnər».

Abbas daha sonra bildirib: «Kürdüstanın bütün hissələrindən (Suriya, İraq, İran, Türkiyədə kürdlərin məskunlaşdığı bölgələri nəzərdə tutur - S.S.) kürd etnosu Böyük Kürdüstanın yaranmasına ümid edir. Biz bu ali məqsədimizə qərb demokratiyasının, ilk növbədə ABŞ-ın yaradımı ilə çata bilərik».

Belə ehtimal olunur ki, kürd siyasiləri Suriya Milli Şurasına etibar etmir. Onlar bu qurumda «müsəlman qardaşları»nın üstünlüyündən ehtiyatlanırlar.

Qeyd edək ki, bu qurumun lideri Abdulbasət Sida da kürddür. Onun ixtisasca qədim mədəniyyətlər mütəxəssisi olduğunu deyirlər. Uzun illər İsveçdə yaşayıb. Ondan əvvəlki lider Burxan Qalnüm Suriyada hakimiyyəti ələ almaq istəyən sünnilərin adamı kimi tanınırdı. Şuranın başına kürdün gətirilməsindən sonra bu etnosa məxsus siyasi qüvvələr öz ideyalarını gerçəkləşdirmək yönündə daha da fəallaşıblar.

Bununla belə, mövcud hakimiyyətə qarşı vuruşan gerçək gücün Suriya Azadlıq Ordusu olduğunu istisna etmək olmaz. Hadisələr İraqdakılara bənzəyir. İraqın şimalında möhkəmlənmiş kürdlər iç savaşdan özlərini qorumağa nail olublar.

Suriyadakı müxalif kürdlərin əksəriyyəti muxtariyyat uğrunda mübarizə apardıqlarını bildiriblər. Suriyada aparıcı siyasi partiyalardan sayılan Kürd Demokratik Birlik Partiyasının İraqın şimalındakı təmsilçisi Mahmudəli Məhəmməd də təmsil olunduğu kürd qurumların əsas hədəflərindən birinin muxatriyyat olduğunu deyib.

«Kürd Demokratik Birlik Partiyası Siyasi bürosunun üzvüyəm. Partiyamızın Kürdüstan Birlik Hərəkatındakı təmsilçisiyəm. Partiyamız 1957-ci ildə qurulub. Onun baş katibi Mühiddin Şeyx Əlidir. Məqsədimiz Suriyada demokratiyanın oturuşması, kürdlərin bir araya gətirilməsi və milli haqlarımızın tanınmasıdır».

Böyük ehtimalla, bu proseslərin nəticəsi olaraq onlar Suriyanın şimalını ələ keçirib, orada muxtariyyat elan edəcəklər. Bununla da özlərini Suriyada gedən etnik və məzhəblərarası savaşdan qoruduqlarını bildirəcəklər.

Ərazisi 185,2 min kv.km., əhalisi 23 milyon nəfər civarında olan Suriyada etnik-məzhəb qruplarının sayı fərqli göstərilir. Məsələn, Mahmudəli Məhəmmədin fikrincə, Hələb də daxil olmaqla Suriyada cəmi 600 min kürd yaşayır. Türklərin, türkmanların sayının isə 2-2,5 milyon olduğu bildirilir.

Türkiyədə fəaliyyət göstərən ORSAM-ın məlumatına əsasən, Suriya əhalisinin 55-60 faizi sünni ərəblər, 12-14 faizi ələvi ərəblər, 10-12 faizi xristianlar, 8-10 faizi kürdlər, 4-5 faizi türkmənlər və 1 faizini ismaililərdir.

Kürdlər əsasən Suriyanın Xasakeh və Qamışlı əyalətlərində yaşayır. «Ərəbləşdirildyi» iddia olunan kürdlərin Hələb, Hama və Dəməşqdə məskunlaşdığı bildirilir.

İraq və Suriyada baş verənlərdən belə qənaətə gəlmək olar ki, Orta Şərqdə baş verənlərdən ilk növbədə kürd etnik qrupu xeyirlə çıxır.

Bu proses ilkin olaraq, Türkiyəyə tətbiq edlib. Türkiyədə hələ oyunlarını gerçəkləşdirə bilməyənlər, rəsmi Ankara ilə «mülayim» davranışa üstünlük verməkdədirlər. Başqa sözlə, belə ehtimal etmək olar - kürdlər və ya onların arxasında duranlar Türkiyə hakimiyyətini inandırıb ki, ölkənin unitarlığının pozulmasına razılıq verməyəcəklər. Ancaq bölgədəki olaylar bunun inandırıcılığına şübhələri artırır. Başqa sözlə, kürdlər İraq və Suriyada oynadığı rolu perspektivdə İranda da təkrarlaya bilər. Bunun ardınca daha «sivil» yolla Türkiyənin gələcəyi ehtimalı az deyil.

Olaylar belə sürətlə davam edərsə, o zaman yaxın on ildə kürdlərin arzusu - «Kürdüstane-Mokriyan» yaranacaq. Hələlik hadisələr bu yönda inkişaf etməkdədir.

Sədrəddin Soltan

BMT baş katibi Bəşər Əsədi tənqid etdi

Əsəd hökumətinin dinc nümayişçilərə basqıları bütün ölkəni bürüyən üsyana yol açıb.

Milli.Az "Amerikanın səsi"nə istinadən bildirir ki, BMT baş katibi Pan Gi Mun Suriya prezidenti Bəşər Əsədi sərt tənqid edərək onun hökumətinin "vətəndaşları qorumadığını" və döyüşlərin "ölkəni dağıtdığını" deyib.

"Suriyada situasiya sürətlə pisləşir, - deyə cənab Pan Xorvatiyaya səfərində bildirib. - Bütün ölkə boyu, o cümlədən paytaxtda döyüşlər intensivləşdikcə çox sayda insan əzab çəkir. Ölənlərin sayının artması və

insanların evlərindən didərgin düşməsi məni narahat edir".

Əsəd hökumətinin dinc nümayişçilərə basqıları bütün ölkəni bürüyən üsyana yol açıb. Suriya boyu vüsət alan döyüşlər ölkənin kürdlər məskunlaşdığı ərazilərinə də yayılıb.

Bir müddət münaqişədən kənarda durmuş kürdlər yaşadıqları ərazilərdə nəzarəti ələ almağa başlayıblar. Kürd Koordinasiya Komitəsi adlanan müxalifət qrupu Amuda və Qobani qəsəbələrinin Azad Kürd Ordusunun nəzarəti altına keçidklərini xəbər verir. Üsyançılar hazırda ən iri kürd şəhərlərindən biri olan Qamışlını tutmağa can atırlar.

"Türkiyə Suriya ilə sərhəddə PKK-nın qarşısının alınması üçün bütün addımları atacaq"

Türkiyə istər Kürd Fəhlə Partiyası olsun (PKK), istərsə də "Əl-Qaidə" olsun, heç bir təşkilatın Suriya ilə sərhədində yerləşməsinə imkan verməyəcək və bunun qarşısının alınması üçün bütün addımları atacaq. Bunu Türkiyənin xarici işlər naziri Əhməd Davudoğlu deyib. Trend-in məlumatına görə, xəbəri "Zaman" qəzeti yayıb.

"Ankara Suriya ilə sərhədində terrorun qarşısının alınması üçün bütün addımları atacaq və təşkilatların Suriyanın şimalında yerləşməsinə imkan verməyəcək", - Davudoğlu bildirib.

XİN rəhbəri qeyd edib ki, Türkiyə Suriyanın şimalında PKK tərəfindən kürd dövlətinin yaradılmasına qarşıdır.

Onun sözlərinə görə, şimali İraqda kürd muxtariyyətinin lideri Məsud Bərzaninin gördüyü tədbirlər terror probleminin həlli üçün yetərli deyil. "Bu həftə İraqın kürd muxtariyyətinə səfər edəcəm və Suriyanın şimalında yaranan situasiyanın həlli yollarının tapılması üçün Bərzani ilə görüş keçirəcəm", - Davudoğlu deyib.

milli.az

BƏŞƏR ƏSƏD KİMYƏVİ SİLAHLARI SƏRHƏDƏ YIĞIB

Suriya rejiminin dünyanı kütləvi qırğın silahı ilə hədələməsi gərginliyi artırdı, Obama Əsədə xəbərdarlıq etdi, "Azad Suriya Ordusu" silahların yerini bildiyini açıqladı

Suriya hökuməti rəsmisinin ölkəyə xarici hərbi müdaxilə olacağı təqdirdə kimyəvi silahdan istifadə edəcəyinə dair iyulun 23-də verdiyi bəyanat beynəlxalq birliyin ciddi narahatlığına səbəb olub. Rəsmi Dəməşq KİV-lərin bu bəyanatı təhrif etdiyinə dair yeni açıqlama versə də "Azad Suriya Ordusu" bildirir ki, Əsəd rejiminin kimyəvi silahları hara yerləşdirdiyini bilir.

"Biz "Azad Suriya Ordusu" olaraq bəyan edirik ki, kimyəvi silahların harada yerləşdirildiyinə dair bütün informasiyalara malikik. Konkret olaraq bilirik ki, bir müddət əvvəl kimyəvi silah arsenalı və onun istifadəsi üçün nəzərdə tutulan avadanlıqlar Suriyanın sərhədləri yaxınlığında yerləşən aeroportlara daşınıb" deyə, bəyanatda bildirilir. Qeyd edək ki, bundan əvvəl Amerika kəşfiyyatı da peykdən əldə edilmiş məlumatlara əsasən, Suriyanın kimyəvi silahlarının anbarlardan harasa daşındığını qeydə almışdı.

Suriyanın kimyəvi silahdan xalqa

qarşı istifadəsinin mümkünlüyü ilə bağlı narahatlıqların artması fonunda BMT Baş katibi Ban Ki Mun bəyan edib ki, Dəməşq bu addımın nə ilə nəticələnəcəyini yaxşı hesablamalıdır. Baş katib Suriyanın kütləvi qırğın silahlarının yayılmasına qarşı BMT sənədinə qoşulmadığını da qeyd edib. İsrail baş naziri Benyamin Netanyahu isə deyib ki, Suriyanın kimyəvi silahı "Hizbullah"ın əlinə keçə bilər. "Biz İsraili qorumaq üçün hərəkətə keçməyə hazırıq" deyə, o bildirib. ABŞ prezidenti Barak Obama isə Bəşər Əsədi bu "faciəli səhvdən" çəkinməyə çağırıb. Obama deyib ki, Əsəd onun hərəkətlərini bütün dünyanın izlədiyini bilməlidir və əgər Suriya rejimi kimyəvi silahdan istifadə etsə, beynəlxalq mühakimə ilə üzləşəcək.

Xəbərlərə görə, Suriyada döyüşlər şiddətlə davam etməkdədir. Dəməşq və Hələb şəhərlərində partlayışlar ara vermir. Ötən həftə ölkə üzrə 1200-dən çox adamın öldüyü xəbər verilir. Suriyanın Türkiyə ilə sərhədindəki nəzarət keçid məntəqələri müxalifətçilərin əlindədir, ölkənin kürd bölgələrində də "BƏƏS" rejiminin çökdüyü xəbərləri var. Türkiyə KİV-ləri Suriyanın kürd bölgələrində PKK-çıların nəzarəti ələ aldığını, İraqın şimalındakı kürd muxtariyyətinin rəhbəri Məsud Bərzaninin isə peşmərgə dəstələrini onlara kömək üçün göndərdiyini yazıb. Bərzanı kürd saytlarından birinə açıqlamasında peşmərgələrin Suriyaya göndərildiyini təsdiqləyib. Bu arada Rusiya prezidenti Vladimir Putin bildirib ki, onun ölkəsi istənilən yolla Əsədi hakimiyyətdə saxlamaqda maraqlı deyil, lakin Əsəd hakimiyyətdən qanuni yolla getməlidir. Əks halda, ölkədə vətəndaş müharibəsinin sonu olmayacaq.

Davudoğlunun qalmaqallı İraq səfəri

Türkiyənin xarici işlər naziri Əhməd Davudoğlunun İraqın şimalına, kürd muxtariyyətinin mərkəzi Ərbil və müxtəlif millətlərin kompakt yaşadıqları Kərkükə səfər eyməsi iki ölkə arasında münasibətlərin pisləşməsinə səbəb olub. İraq Xarici İşlər Nazirliyi Davudoğlunun səfərinin İraq hökumətinin məlumatı olmadığı halda gerçəkləşdiyini bildirərərək "milli suverenliyi heçə saymaq və beynəlxalq münasibətlərin əsas prinsiplərini pozmaq nə Türkiyənin nə də başqa bir ölkənin xeyrinə olmaz" məzmunlu bəyanat verdi. Baş nazir Nuri əl Malikinin partiyasından millət vəkili seçilmiş Əbdülhadi əl Həsən isə "Davudoğlu Kərkükə icazəsiz olaraq girib. Buna görə də onu həbs etmək hüququna malikik" deyə İraq hökumətinin etirazını dilə gətirib.

İran yeni raket sınağı keçirib

"Fateh 110" raketinin yeni versiyası olan raketin hədəfi vurma qabiliyyəti artırılıb

İran "Fateh - 110" adlı qısamənzilli ballistik raketinin yeni versiyasını sınaqdan keçirib. Ölkənin müdafiə naziri Əhməd Vahidi 300 kilometr mənzili olan raketlərin dördüncü nəslinin uğurla sınaqdan keçirildiyini bildirib.

Vahidi qurudan quruya, qurudan dənizə atılan və yerli imkanlarla istehsal edilən raketin hədəfi vurma qabiliyyətinin artırıldığını qeyd edib. Raket texnologiyasının müdafiə məqsədli olduğunu söyləyən Vahidi bu cür raketlərdən ölkənin ərazi bütövlüyü ilə mənafelərini təhdid edən hücumlara qarşı istifadə ediləcəyini söyləyib.

Səudiyyə Ərəbistanı kəşfiyyat rəhbərinin müavini öldürülüb

Deyerler.org Suriyada sui-qəsdini planlaşdıran Bendar ibn Sultanın müavini öldürülüb. "Press TV"nin Yəmənin əl-Fəcr agentliyinə istinadən verdiyi xəbərə görə, paytaxt Ər-Riyadda Səudiyyə rəhbərliyin kəşfiyyat binasına təşkil edilən bombalı hücumda yeni təyin edilən kəşfiyyat rəhbəri Bender ibn Sultan ibn Əbdüləzizin müavini ölüb. Xəbərdə hücumun bazar günü reallaşdırıldığı ifadə edilərkən, hücumun indiyə qədər məxfi saxlandığı ifadə edilir. Ərəbistan kralı Abdullah ibn Əbdüləziz bir neçə gün əvvəl ölkənin kəşfiyyat rəhbəri Moqren ibn Əbdüləzizi vəzifəsindən azad edərək yerinə Amerikaya daha yaxın olan Bender ibn Sultanı bu vəzifəyə təyin edib. Agentliklər daha əvvəl Ərəbistan krallıq ailəsi daxilində ciddi anlaşılmazlıqlar və qarşıdurmaların mövcud olduğunu bildirib.

Deyerler.org

1905-06-cı illərdə erməni-müsəlman davasında Kürd xalqının rolu

Əvvəli ötən sayımızda

Ermənilərdən biri ayağa durub ərz elədi ki, bu böyüklükdə alovun üstünü pərdə ilə necə örtmək olar? Ermənilərin vaveylası aləmi bürümüşdü. Çox böyük hörmətlə cənablarınızdan xahiş eləyirik ki, getməyəsiniz. Bir-iki gün də burda qalasınız. Bəlkə, bu tayfa arasında sülhü bərqərar eləyəsiniz. Ermənının bu müraciətindən sonra müsəlman camaatı da cənab şeyxdən xahiş etdilər ki, Qalada bir neçə gün də qalsın. Bu müraciətlərdən sonra şeyx onların xahişini qəbul edərək bir neçə gün yenə şəhərdə qalmalı oldu. Həmin günün sabahı hər iki tayfanın xahişinə əsasən sülhü bərpa etmək məqsədilə hər tərəfdən iyirmi-otuz adamın iştirakı ilə əvvəl erməni kilsəsinə getdilər. Burada alimlər, xəlifə və keşişlər öz dini qanunqaydaları ilə and içdilər ki, iki millət arasındakı ədavəti qızışdıranların fitvası ilə fitnə-fəsada qoşulmayacaqlar və hər iki tayfa arasında yaradılmış sülhü pozmayacaqlar.

Bundan sonra hər iki firqə birlikdə məscidə gəldilər. Burada xütbələr oxunduqdan sonra cənab qazi müsəlmanları Qur'ani-Şərifə and içdirdi ki, heç kəs bu iki xalq arasındakı əmin-amanlığı pozmayacaq və heç bir fitnə-fəsada bais olmayacaqlar.

Bu andiçmə mərasimindən sonra çox inadkar, nahaq qanlara və fitnə- fəsadlara bais İrəvan əhlindən olan Həmzad adlı bir erməni öz ətrafına onun kimi cəlladları toplayaraq qəfil zəif müsəlman kəndlərinə basqın edirlər. Onlar əvvəlcə kəndin ətrafında olan bir para ot tayalarına od vurub yandırmışdılar. Kənd camaatı bu hücumdan xəbərdar olan kimi kəndin müdafiəsinə qalxaraq düşmənlə vuruş meydanına atılırlar. Ermənilər isə onlardan qorxaraq geri qaçmışlar. Onlar başqa müsəlman kəndlərinə də belə basqınlar edərək xalqın rahatlığına haram qatmışlar. Gah da həmin dəstə Əsgəran bürclərinə girərək gizlicə yoldan gəlib-gedən müsəlmanları namərdliklə vurub öldürürdülər. Öldürdükdən sonra isə qaçıb onun üstündə olan paltarını, pulunu və apardığı malını qarət edib, meyidini yandırırdılar ki, ondan əsər-əlamət qalmasın.

Bundan əvvəl də bu iki tayfa arasında din-məzhəb üstə, yaxud böyük mülklərdən ötrü münaqişə olurdu. Lakin bu cür insafsızlıq və namərdliklər olmurdu. Bu namərd dəstə isə harada əlsiz-ayaqsız adamlar görürdülər, gendən vurub öldürürdülər.

Xaspolad adlı bir müsəlman Qalanın ətrafında yerləşən bir dəyirmanı icarəyə götürmüş və onu bir kişi ilə övrətinə tapşırmışdı. Qarət və qan tökməklə məşğul olan erməni dəstələrinin biri həmin dəyirmana gələrək böyük bir faciə törətmişdilər. Onlar kişini güllə ilə öldürdükdən sonra qucağında dörd aylıq uşaq olan qadına yaxınlaşdılar. Erməni cəlladları onları da öldürmək istəyəndə övrət dedi ki, allah xatirinə məni öldürün, ancaq uşağa əl vurmayın. Ermənilərdən ikisi irəli çıxıb dedilər ki, qorxma, uşağı öldürməyəcəyik. Onlar uşağı qadından alıb bələyini açdılar. Ermənilərin hərəsi uşağın bir ayağından tutub qüvvətlə hərəsi bir tərəfə çəkdilər. Uşaq iki para oldu. İki yerə bölünmüş uşağın parçalarını ananın üstünə atdılar. Ana bu vəhşiliyə dözə bilməyib huşunu itirdi. Cəlladlar bu qadını da bir neçə güllə ilə qətlə yetirdikdən sonra dəyirmanda olan taxılı və unu, eləcə də malı qarət edib apardılar.

Ə L A V Ə: Ermənilərin bu qaniçən dəstələri öldürdükləri müsəlmanlara əvvəlcə olmazın işgəncəsini verərək onların diri-diri burnunu, qulağını, ayağını və kişiliyini kəsdikdən sonra öldürür, cəsədini zibillikdə yandırırdılar.

Yuxarıda qeyd olunan 18 nəfər İran fəhlələrini və erməni məhəllələrində 20-yə qədər alver edən müsəlmanları bu cür vəhşiliklərlə qətlə yetirmişdilər.

Ə L A V Ə: Erməni tayfasının müsəlmanlara qarşı olan namərdliklərinə dair çox misallar göstərmək olar. Hacı Bəylərin başına gələn müsibət buna bir misal ola bilər. Belə ki, Hacı Bəylər adlı bir müsəlman sövdəgəri Nikolay adlı bir erməni taciri ilə yaxın dostluq edərlərmiş. Onlar yaxın dost olduqlarından bir-birinə deyərlərmiş ki, hərgah ermənilərlə müsəlmanlar arasında dava olarsa, birimizi onlardan qoruyaq.

Bir dəfə ermənilərlə müsəlmanlar arasında dava başlayarkən Nikolay Hacının dükanında olub. Ermənının davadan bərk qorxuya düşdüyünü görən Hacı ona ürək-dirək verərək onu gizlin bir yerə aparır. Nikolayı əmin edir ki, orada onu heç kəs tapa bilməz. Dava qurtardıqdan və hər tərəf sakitləşdikdən sonra Hacı Nikolayı hörmətlə öz evinə yola saldı.

Nikolay Hacıya 93 manat pul verməşdi. Bir gün Hacı bu pulları götürüb Nikolaya qaytarmaq üçün onun dükanına gedir. Hacı pulları sayıb erməniyə verdikdən və bir qədər söhbət etdikdən sonra birdən gurhagur düşdü. Hər tərəfdə böyük iğtişaşlar başlandı. Tüfəng və tapança səsləri bazarı bürüdü. Hacı həyəcanlanaraq iğtişaşın səbəbini Nikolaydan soruşarkən o dedi ki, erməni-müsəlman davası düşdü. Hacı ondan soruşur:

— Bəs mən nə edim?

Hacı fikirləşirdi ki, o, erməni Nikolayı gizlədərək qoruduğu kimi yəqin ki, onu da Nikolay ermənilərdən mühafizə edəcəkdi. Lakin təəssüflər olsun ki, belə olmadı. Birdən Nikolay stolun siyirməsindən bir tapança çıxardıb dabanını çəkdi və tapançanı Hacıya tərəf tuşladı. Tapançanın gülləsi Hacının sinəsinə dəyib bir azca yaraladı. Hacı qanı tökülə-tökülə üz qoydu qaçmağa. Nikolay və onunla başqa ermənilər Hacının arxasınca tüfəngdən və tapançadan iyirmiyə qədər güllə atdılar. Amma xoşbəxtlikdən güllələrin heç biri Hacıya dəymədi. Bu əhvalatı Hacı özü mənə danışmışdır. Ermənilərin belə namərdliklərindən və qəddarlığından yazmaqla qurtaran deyil.

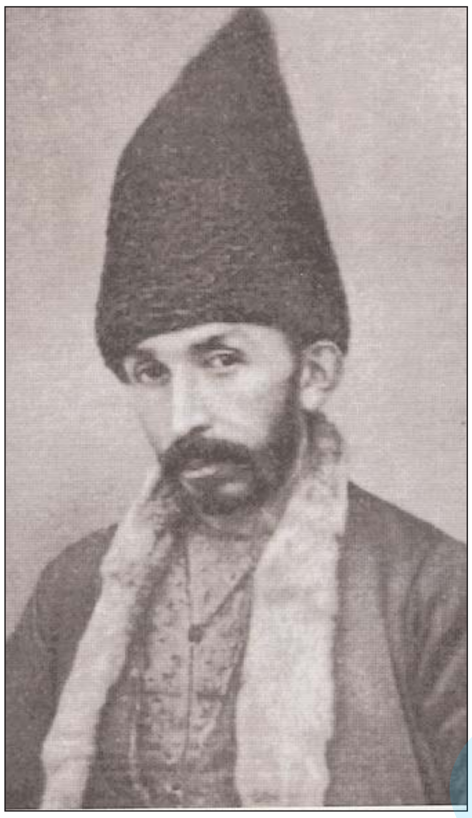

Ə L A V Ə: Cavad ağa Paşa ağa oğlu adlı bir nəfər müsəlman həmişə ermənilərə hörmət edir, onlara rəhmlə yanaşardı. Çalışardı ki, ermənilərlə müsəlmanlar arasında həmişə sülh olsun. Buna baxmayaraq, yuxarıda adı çəkilən Həmzad adlı erməni cəlladı öz dəstəsilə Cavad ağanın kəndinə basqın etmişdir. Onlar Cavad ağanın və onun

rəiyyətinin evlərinə və gözəl atlar saxlanılan tövlələrinə od vurub yandırmış, mal-dövlətini qarət etmişlər.

Ə L A V Ə: Erməni quldur dəstələri Xanəzək kəndinə də basqın etmişdilər. Məmmədağa Ataxan oğlunun bu kənddə gözəl imarətləri və bağları var idi. Erməni quldurları vəhşicəsinə bu imarətləri dağıtmış, bağların ağaclarını doğramış, evdə olan mal-dövləti qarət etmiş və üç yüz qoyununu aparmışlar.

Onun nökərləri qaçıb canlarını xilas etmişlərsə də, çoban onlardan qurtara bilməmişdir. Quldurlar onu vəhşicəsinə öldürmüşlər.

Ə L A V Ə: Bu zaman Qalaya bir adam gəlib xəbər gətirdi ki, erməni quldurlarının bu vəhşiliklərinə son qoymaq üçün hər tərəfdən müsəlman atlıları tökülüb ermənilər yaşayan Sissi kəndinə hücum etmişlər. Kənddə müsəlman atlıları erməni quldurlarının bir neçəsini öldürmüş, bəziləri isə qaçıb canını qurtarmışdı. Müsəlman kəndlərindən qarət edilmiş mal-dövlət geri qaytarılmışdır. Kəndə basqın zamanı müsəlman atlıları övrət-uşağa toxunmamışdılar.

Bundan sonra atlılar Məşhər adlı əksəriyyəti erməni olan kəndə tərəf yönəldilər. Ermənilər müsəlman atlılarına müqavimət göstərə bilməyib hərəsi bir tərəfə qaçdı. Onlar bu kənddə olan heyvanları və bəzi əşyaları özləri ilə qənimət götürüb və iqamətgahlarına göndərdilər. Bir para quldur evlərinə və onların ot tayalarına od vurduqdan sonra atlılar Saru kəndinə tərəf yollandılar. Bu kənddə də müsəlmanlar istədiklərini etdikdən sonra Qarabulaq kəndinə üz qoydular. Oradan isə Xəlifə kəndinə getdilər. Bu kəndlərdə də övrət-uşaqlara əl vurmadan quldurlara divan tutaraq aparılan malların hamısını geri qaytardılar.

Ə L A V Ə: Yuxarıda haqqında danışdığımız Həmzad adlı erməni quldu öz dəstəsi ilə yenə gəlib Əsgəran bürclərinə doldular. Onlar bu səngərlərdən namərdcəsinə yolla gəlib-gedən müsəlmanları qəflətən güllə ilə vurub öldürürdülər. Meyidini isə odlayıb yandırırdılar. Həmin gün Mustafa bəy adlı bir nəfər müsəlmanı eləcə öldürdükdən sonra yandırmışdılar. Bu əhvalatdan bir neçə gün sonra, yeni ramazan ayının üçüncü günündə İsa bulağının yaxınlığında meşədə müsəlmanlar üç erməni ilə dalaşırlar. Müsəlmanlar ermənının ikisini öldürür, üçüncüsü isə qaçır. Arxadan atılan güllələrdən ancaq biri qaçan erməniyə dəyib yaralayır. Yaralanmasına baxmayaraq, qaçıb aradan çıxır və özünü şəhərə yetirir. O, şəhərdə fəryad qoparır ki, nə durmusunuz müsəlman atlıları dörd tərəfdən üstümüzə gəlir, yolda da iki ermənini öldürüblər. Mən isə yaralanıb qaçmışam.

Ermənilər onun bu fəryadını eşidən kimi dükan-bazarı şaraqqa-şuruqla bağlayıb qorxu içərisində Qalaya müvəkkil olan qoşun böyüyünün yanına gəldilər və dedilər ki, müsəlmanlar dörd tərəfdən üstümüzə gəlirlər. İki adamımızı öldürüb, birini isə yaralayıblar.

Qoşun böyüyünün əmri ilə əsgərlər dərpal şeypur çaldılar. Qalada nə qədər ki rus qoşunu var idi, hamısı silahlanıb musiqi çala-çala müsəlman bazarına gəldilər. Gördülər ki, bazarda dükanlar açıq, hər kəs də öz işi ilə, alış-verişi ilə məşğuldur. Davadan heç bir əsər-əlamət yoxdur. Rus əsgərləri yenə musiqi çala- çala erməni məhəlləsinə qayıtdılar və ermənilərə bildirdilər ki, onlar öz-özlərindən nahaq yerə belə qorxuya düşüblər.

Ardı var

"Kürdlər Bəşər Əsəddən sonrakı Suriyadan öz paylarını almaq istəyirlər"

Suriyada prezident Bəşər Əsədə sadiq ordu bölmələri və müxalif Suriya Azadlıq Ordusu arasında Dəməşq və Hələbdə qanlı döyüşlər getdiyi bir vaxtda kürd silahlı qruplaşmaları ölkənin şimalında bir çox şəhəri nəzarətə götürməkdə davam edir. Hətta İraqdakı muxtariyyyətdən sonra kürdlərin Suriyada da buna nail olacağı deyilir.

Publika.Az-a açıqlamasında politoloq Elman Nəsirli bildirib ki, İraq və Suriya məsələləri ilə bağlı fərqli situasiya yarandığı üçün bu o qədər real deyil.

Onun fikrincə, Suriya məsələsində önəmli faktor olan Türkiyə İraqa müdaxilə öncəsi tamamilə fərqli mövqe tutmuşdu:

"Bəşər Əsədin Qərbdən, xüsusən Türkiyədən gələn təzyiqlər fonunda əks- təsir elementi kimi kürd faktorundan istifadə edəcəyi, hətta kürdlərin Bəşər Əsədlə əməkdaşlığı ilə bağlı məlumatlar yayılmışdı. İndi isə fərqli bir müstəvidə proseslər cərəyan etməyə başlayıb. Bəşər Əsəd ətrafında həlqə daraldıqca kürdlərin ona qarşı vuruşması göstərir ki, indiki şəraitdə rejimi devirməyə çalışan qüvvələr istənilən qüvvə ilə əməkdaşlıq etməyə hazırdırlar.

Hadisələrin belə inkişafı heç bir halda Türkiyəni narahat etməyə bilməz. Bundan sonra rəsmi Ankara kürd amilini daha çox qabardacaq və

hadisələrin İraqdakı ssenari ilə inkişaf etməməsinə çalışacaq. Çünki, İraqın şimalında faktiki olaraq kürdlərin dövləti formalaşıb, ikincisinin yaranmasına isə heç bir halda Türkiyə razı olmaz.

Qərb də Türkiyənin cənubunda növbəti bir kürd anklavının yaranmasına imkan verməz. Çünki bu Türkiyə-Suriya münasibətlərində ciddi problemlərə səbəb ola bilər. Türkiyə İraq məsələsində Qərbi narazı salacaq addımlar atdı, koalisiya qüvvələrinə öz ərazisindən keçməyə imkan vermədi. Amma indiki halda Türkiyə Suriya məsələsində daha öndədir".

Elman Nəsirli hesab edir ki, hadisələrin bu cür inkişafı Türkiyə üçün gözlənilməz olmamalı idi:

"Hadisələrin belə inkişafı prinsip etibarilə mümkün idi. Bəşər Əsədin Türkiyənin məlum təzyiqlərinə cavab olaraq kürdlərin muxtariyyinə razılıq verəcəyi məsələsi aktuallaşmışdı. Sadəcə, Bəşər Əsədin devrilməsi son dərəcə real səslənir və kürdlər də real situasiyadan çıxış edərək, öz addımlarında düzəliş ediblər. Bəşər Əsədlə danışıqlara getmirlər, onu tərəf kimi qəbul etmirlər, onun əleyhdarı olan qüvvələrlə Bəşər Əsəddən sonrakı Suriyada öz paylarını almaq istəyirlər".

Ekspertlər tərəfindən zaman-zaman belə fikirlər səsləndirib ki, İrana ehtimal olunan hərbi müdaxilə bu ölkədə də kürd problemini aktuallaşdıra bilər. Hətta bu ölkənin bir neçə yerə parçalanacağı və bu ərazilərdən birinin kürdlərin nəzarətinə veriləcəyi ilə bağlı mülahizələr irəli sürülür.

Hədəf seçilmiş qüvvəyə qarşı kürdlərdən qüvvə kimi istifadə olunduğunu deyən politoloq, bununla belə İrandakı kürd muxtariyyətindən sonra Qərbin nə Suriyada, nə də İranda eyni addımı atacağını düşünür:

"Kürdlərə ən böyük güzəşt İraq ərazisində edilib. İraqda kürdlərə verilən güzəştlərin digər ölkələrdə verilməsi mümkün deyil. Bu baş verərsə, regionda qüvvələr balansı son dərəcə pozulmuş olar. Kürd kartından istifadə oluna və onlara müxtəlif vədlər verilə bilər. Amma bu o demək deyil ki, İraqdan sonra Suriya və İranda da kürd muxtariyyəti yaranacaq".

Ömər Əmirov

KÜRD LİDERDƏN ŞOK AÇIQLAMA

Şimali İraq kürd idarəçiliyinin rəhbəri Məsud Bərzani Bəşər Əsədin hakimiyyətdən uzaqlaşdırılması məqsədilə Suriya müxalifətinə hərbi dəstək verir. PİA.AZ Türkiyə mətbuatına istinadən verdiyi məlumata görə, Bərzaninin yardımı əsasən Suriya kürdləri üçün hesablanıb. Məlumata görə, Şimali İraq Kürd İdarəçiliyinin liderinin tapşırığı əsasında 4 şəhəri ələ keçirən Suriya kürdləri üçün xüsusi olaraq təlimlər də təşkil olunub. "Əl Cəzirə" kanalına verdiyi müsahibədə Bərzani birbaşa olaraq Suriyaya müdaxilə etmək istəmədiklərini də deyib. Kürd lider eyni zamanda Suriya hakimiyyətinin yıxılmağını gözlədiklərini də vurğulayıb.

pia.az

Türkiyə Suriyanın şimalında kürd dövlətinin yaradılmasına yol verməyəcək

Suriyanın şimalında Kürdüstan Fəhlə Partiyası tərəfindən kürd dövlətinin yaradılması Türkiyə üçün terror təhlükəsinin güclənməsi deməkdir və bununla əlaqədar Ankara bu dövlətin yaradılmasına yol verməyəcək. Trend-in məlumatına görə, bunu Türkiyənin Baş naziri Rəcəb Tayyib Ərdoğan ölkənin "24 TV" telekanalına müsahibəsində deyib. "Biz Suriyanın şimalındakı kürd dövlətini kürd xalqının dövləti kimi qəbul etməyəcəyik. Bu, Türkiyə üçün həssas mövzu olan terror törəməsi olacaq", - Ərdoğan bildirib. Onun sözlərinə görə, Ankara Suriyanın şimalındakı vəziyyəti sakitcə izləməyəcək və mütləq belə bir törəmənin yaranmasına yol verməmək üçün zəruri addımlar atacaq.

Baş nazir onu da bildirib ki, gələn həftə Türkiyənin xarici işlər naziri Əhməd Davudoğlu yaranmış vəziyyəti müzakirə etmək üçün Şimali İraq Kürd Muxtariyyətinə səfər edəcək. BMT-nin məlumatına görə, Suriyada münaqişə qurbanlarının ümumi sayı 17 min nəfərdir. 230 minə yaxın insan qaçqına çevrilib, bir milyona yaxın insanın humanitar yardıma ehtiyacı var. Suriya hakimiyyəti bəyan edir ki, onlar yaxşı silahlanmış yaraqlılarla mübarizə aparırlar.

trend.az

Kürdlər Suriyada şəhər almağa gedirlər

Suriyada prezident Bəşər Əsədə sadiq ordu bölmələri və müxalif Suriya Azadlıq Ordusu arasında Dəməşq və Hələbdə qanlı döyüşlər getdiyi bir vaxtda kürd silahlı qruplaşmaları ölkənin şimalında bir çox şəhəri nəzarətə götürməkdə davam edir.

Lent.az-ın verdiyi məlumata görə, Şimali İraq Kürdüstan Muxtariyyətinin rəhbəri Məsud Bərzani ilk dəfə "Əl-Cəzirə" telekanalına müsahibəsində suriyalı kürdlərə hərbi təlim keçdiklərini etiraf edib. Suriyaya iraqlı kürd silahlılarının göndərildiyini təkzib edən Məsud Bərzani deyib ki, Suriyada baş verən proseslərə qarışmaq istəməsələr də, əksəriyyəti Suriya ordusundan qaçaraq, İraqa gələn kürd gənclərə hərbi təlimlər keçirlər. O iddia edib ki, hələ bu kürdlər Suriyaya göndərilməyib, lakin Suriyada ciddi təhlükəsizlik problemi yaranacağı halda ora göndəriləcəklər. Məsud Bərzani bildirib ki, hərbi təlim keçən kürdlər Suriyadakı kürd qrupların az əvvəl yaratdığı Ali Komitənin əmrində olacaqlar: "Hətta buna gərək olmasa belə, o insanlar sonda Suriyaya qayıdacaqlar. Çünki həmin insanlar o bölgənin insanlarıdır".

Lakin informasiya agentliklərində, saytlarda yayımlanan görüntülər Məsud Bərzaninin yalan danışdığını üzə çıxarıb. Görüntülərdə Şimali İraq Kürd Muxtariyyətinin ərazisindəki Zaho şəhərinin içindən keçən Dəclə çayı sahilindəki Dera Bir qəsəbəsində üzərlərində hərbi geyim olan minlərlə kürd gənc yüyürərək Suriya sərhədini keçir. Əllərində silah olmasa da, yüksək təpələrdə bu insanları qoruyan silahlı əsgərlər olduğu da görünür. Görüntünün mobil telefonla çəkildiyi anlaşılır. Həmin kürdlər deyirlər ki, Suriyada kürd muxtariyyətinin mərkəzi kimi gördükləri Qamışlı şəhərini almağa gedirlər...

Ərdoğan güc strukturlarını təcili bir araya topladı

Ankarada Türkiyənin baş naziri Rəcəb Tayyib Ərdoğanın sədrliyi ilə güc strukturları rəhbərlərinin iştirak etdiyi və təhlükəsizlik məsələlərinə həsr olunmuş qapalı toplantı keçirilib.

Türkiyə mətbuatının verdiyi məlumata görə, toplantıya daxili işlər naziri İdris Naim Şahin, müdafiə naziri İsmət Yılmaz, Silahlı Qüvvələrin Baş Qərargah rəisi Necdət Özəl, ölkənin baş kəşfiyyat orqanı – Milli İstihbarat Təşkilatının (MİT) rəhbəri Hakan Fidan, eləcə də baş nazirin müavini Bəşir Atalay və xarici işlər naziri Əhməd Davudoğlu qatılıb.

Yığıncaq 2 saat 15 dəqiqə davam edib. Baş nazir aparatından verilən qısa açıqlamada bildirilib ki, iclasda ölkədəki və regiondakı proseslər, ölkənin milli təhlükəsizliyi ilə bağlı görüləcək tədbirlər müzakirə olunub.

Türkiyədə hərbi təyyarə qəzaya uğradı

Türkiyənin cənub-şərqində hərbi təyyarə qəzaya uğrayıb. 3 nəfərin həlak olduğu, 4 nəfərin xəsarət aldığı bildirilir. Hərbi mənbələrə görə, insident İraqla sərhəddə yerləşən Hakkari əyalətində baş verib. Bu bölgədə kürd separatçıları ilə mübarizə aparılır. Amma olayın baş verməsi texniki məsələdir. Buna baxmayaraq kürdlər təyyarənin vurulduğunu iddia edirlər. **168.az**

Sərhəddə 11 tanker yandı

Sərhəddə neft daşıyan 11 tankerin yanması nəticəsində 5 nəfər də yaralanıb

İran-İraq sərhədində neft daşıyan 11 tanker yandırılıb. İraqın şimalında yerləşən Regional Kürd Rəhbərliyi məlumat yayıb ki, sərhəddə neft daşıyan 11 tankerin yanması nəticəsində 5 nəfər də yaralanıb. Qeyd edək ki, mövzu ilə bağlı İraqın Daxili İşlər Nazirliyi, İran ilə sərhəd Bəncəvin şəhərindəki tanker qarajında baş verən yanğın zamanı xam neftlə dolu olan 11 tankerin yandırıldığını açıqlayıb.

İraqda yenə partlayışlar olub

İraqın şimalında partlayışlar nəticəsində 9 nəfər ölüb. Gün.Az "RBK"-ya istinadən xəbər verir ki, terror aktlarından biri Tuz-Xormato şəhərində törədilib. Motosikletə bərkidilmiş partlayıcı qurğu yolda partlayıb. Nəticədə kürd kəşfiyyatının 6 əməkdaşı ölüb. İkinci terror aktı isə Bakuobada baş verib. Burada da polis binasının yaxınlığa saxlanılan mikroavtobus partlayıb. partlayış 3 nəfərin həyatına son qoyub. və 29 nəfər də yaralanıb. **gun.az**

PKK-nın Suriya qanadı 4 şəhərə nəzarəti ələ keçirib

Suriyada prezident Bəşər Əsədə sadiq ordu bölmələri və müxalif Suriya Azadlıq Ordusu paytaxt Dəməşq və ölkə iqtisadiyyatının paytaxtı sayılan Hələb şəhərində qanlı savaşa başladığı bir vaxtda kürdlər hərəkət keçiblər.

Lent.az-ın Türkiyə mətbuatına istinadən verdiyi məlumata görə, Suriyada PKK təşkilatına yaxın partiyanın silahlıları döyüşsüz 4 şəhərə nəzarəti ələ alıb. Bura Haske əyalətindəki Amude və Derik, Hələb əyalətindəki Kobaini və Afrin şəhərləri daxildir. Xüsusən strateji əhəmiyyətə malik və neft bölgəsi olan Derik şəhərinin kürd silahlılarının nəzarətinə keçməsi diqqət çəkir. Şimali İraq Kürdüstan Muxtariyyətinin rəhbəri Məsud Bərzani təkzib etməyə çalışsa da, İraqdakı kürd silahlılarının Suriyadakı bu bölgələrə göndərildiyi bildirilir. Kürdlər silahlı qüvvələrini cəmləşdirərək gələcəkdə yaradacaqları müstəqil dövlətin mərkəz kimi gördükləri Qamışlı şəhərinə hücuma hazırlaşırlar. Qamışlı şəhəri hələ ki, Bəşər Əsədə sadiq ordu bölmələrinin nəzarətindədir.

Kürd silahlıları nəzarətə götürdükləri şəhərlərə müxalif Suriya Azadlıq Ordusunun da döyüşçülərini buraxmır və bu bölgənin Böyük Kürdüstanın bir parçası olduğunu bəyan edirlər. Bu gün Suriya Azadlıq Ordusunun Səlahəddin Əyyubi Birliyinin komandiri görüntülü bir bəyanat yayaraq, PKK-nın Suriyadakı qanadını təhdid etməsi də diqqət çəkir. O deyib: “Qatil PKK qüvvələrinə xəbərdarlıq edirik, vahid Suriya bizim qırmızı cizgimizdir”.

Xatırladaq ki, ABŞ və müttəfiqləri İraqı işğal edəndən sonra ölkədə müqavimət hərəkatını yatırtmaq üçün məhz kürd kartını işə salıblar. İraqın şimalında Səddam Hüseyn rejiminə qarşı mübarizə aparmış, rəhbəri Cəlal Tələbani olan İraq Kürdüstan Yurdsevərlər Birliyi və rəhbəri Məsud Bərzani olan İraq Kürdüstan Demokrat Partiyasını bir araya gətirərək, Şimali İraq Kürdüstan Muxtariyyətinin yaradılması üçün zəmin hazırlayıblar. Daha sonra da İraq Konstitusiyasında dəyişiklik olunub, muxtariyyətin yaradılması qanuniləşdirilib, Məsud Bərzani muxtariyyətin rəhbəri seçilib, Cəlal Tələbani isə İraq prezidenti postuna gətirilib. Ancaq heç kimə sirr deyil ki, bu gün Şimali İraq Kürdüstan Muxtariyyəti faktiki müstəqil dövlətdir və Türkiyəni parçalamağa çalışan PKK təşkilatının əsas bazaları da məhz Şimali İraq dağlarındadır. Məsud Bərzani Suriyada proseslər başlayan zaman da ortaya çıxıb, ABŞ-a səfər edərək prezident Barak Obama ilə görüşüb. Məhz bu görüşdən bir müddət sonra Suriyada PKK-ya yaxınlığı ilə seçilən partiyanın rəhbərliyini və kürdlərin bölgədəki digər nüfuzlu qruplaşmasının əsas simalarını Ərbildə bir araya gətirib. Həmin görüşdən sonra Türkiyə mətbuatı yazmışdı ki, Məsud Bərzani bu görüşdə ABŞ səfərindən söz açıb, Suriyadakı kürd qrupların Vahid Kürdüstan ideyası ətrafında birgə mübarizəyə başlayacaqları təqdirdə hər cür yardım vəd edib.

Son proseslər isə göstərir ki, Suriyada hakimiyyət və müxalifət arasında qanlı müstəviyə keçən mübarizədə yeganə qansız qazanc əldə edənlər kürdlərdir. Lakin proseslərdən ən çox ziyan çəkənlərdən birinin də bu gün Suriya müxalifətinə ciddi dəstək verən Türkiyənin olacağı qaçılmaz görünür. Çünki Suriyada kürdlər yaşayan bölgələr məhz Türkiyə sərhədi yaxınlığında da yerləşir. Bu bölgələrdə PKK təşkilatının Suriya qanadının üzvlərinin sərbəst hərəkəti nəticəsində bu ərazilərdən Türkiyəyə qarşı aktlarını planlaşdırması asanlaşacaq. Əslində kürdlər üçün bölgədə böyük dövlət qurmaq istəyən böyük güclərin də əsas hədəfinin əslində Türkiyə olduğu sirr deyil...

Lent.az

Əsədin B Planı Hazırdır: Şiə Dövləti

Müxaliflərin hücumları və beynəlxalq təzyiq qarşısında sıxışan Əsədin, ölkəni bölmək istədiyi ortaya çıxdı.

Beynəlxalq təzyiqlər qarşısında sıxışan Suriya lideri Bəşər Əsədin hazırladığı ‘B planı’ istiqamətində Lazikiyə mərkəzli bir şiə-Nusayri dövləti quracağı iddia edildi. Qərb ölkələri, şiddətin davam etdiyi Suriyada Əsəd sonrasını müzakirə edərkən; Əş Şarkül Avsat Qəzetindən təəccüblü bir iddia gəldi.

London mərkəzli qəzet, Suriya Dövlət Başçısı Bəşər Əsədin bir Şiə dövləti qurmağa hazırlaşdığını iddia etdi.

İddiaya görə, müxaliflərin hücumları və beynəlxalq təzyiq qarşısında sıxışan Əsəd, bir ‘B planı’ hazırladı.

Təhlükəsizlik güclərinin Aralıq dənizi sahilindəki şəhərlərə, Xumus, Hula, Əl Haffə və Tiremiseyə istiqamətləmniş hücumların planın bir parçası olduğu və Əsəd rəhbərliyinin məqsədinin Sünni əhalini köçürdübb, Şiə əhalisini çoxaldaraq bölgədəki demoqrafik quruluşu dəyişdirmək olduğu qarşıya qoyuldu.

Qəzetdə yazılan iddiaya görə, Şiə dövlətinin paytaxtının Lazikiyə olması planlaşdırılır.

‘MƏRKƏZ BANKIN EHTİYATI TARTUSA DAŞINDI’

Əş Şarkül Avsata müsahibə verən Suriyalı müxaliflərdən də iddianı dəstəkləyici yöndə bir açıqlama gəldi.

Müxaliflər, rəhbərlik əleyhinə nümayişlərin başlamasından sonra mərkəz bankındakı pul ehtiyatının bir hissəsinin Tartusa daşındığını, daşınma hazırlıqları görüldüyünü və təhlükəsizlik mərkəzlərinin qurulduğunu qarşıya qoydu.

‘KÜRD DÖVLƏTİNƏ ZƏMİN HAZIRLAYIR’

Mütəxəssislər qurulacaq bir Şiə dövlətinin Kürd dövləti qurulmasına zəmin hazırlayacağını və bunun xəritənin yenidən çəkilməsi mənasını verəcəyini bildirir.

ABŞ-dan DƏSTƏK

ABŞ liderliyindəki qərb ölkələrinin bu plana qarşı çıxmadığı, zəif və parçalı bir Orta şərqin İsrailin lehinə olduğu vurğulanır.

İLK DEYİL

Suriyada Şiə dövləti qurulması bir ilk deyil. Şiə dövləti ölkənin 1923-cü ildə Fransız mandatına keçməsiylə də gündəmə gəlmişdi. Fransızların 1930-cu ildə qurdurduğu Lazikiyə Bayrağı adındakı dövlət 1936-cı ildə Suriyaya birləşdirilmişdi.

newspaper.az

Cümşüd Nuriyev: "...Bizdən açar dövlət kimi istifadə etmək istəyir"

Siyasi ekspert Cümşüd Nuriyev Publika.Az-ın suallarını cavablandırıb.

-Bu həftə Vaşinqtonda ABŞ və Azərbaycan arasında təhlükəsizlik və iqtisadi əməkdaşlıq üzrə dialoq keçiriləcək. İndiki halda ABŞ-Azərbaycan münasibətlərini necə dəyərləndirirsiniz?

-Azərbaycan ABŞ-ın Qafqazdakı siyasi maraqlarını həyata keçirmək üçün çox vacib bir ölkədir. ABŞ da bunu gözəl dərk edir. ABŞ 1997-ci ildə çox ciddi bir layihə hazırlayıb. Bu layihə 2020-ci ilə qədər dünyada siyasi hegemonluğun ələ keçirilməsini nəzərdə tutur. Bundan başqa, 2008-ci ildə hazırlanan yeni bir layihədə İranı parçalamaqla Azərbaycanı böyütmək, yəni Azərbaycanın cənub sərhədinin Urmiya gölü və Həmədandan keçməklə böyük bir Azərbaycan dövləti yaratmaq əskini tapıb. Bu məsələnin önəmi heç də təsadüfi deyil. "Nyu York Tayms"ın yazarı Corc Fridmanın "Növbəti 10 il və 100 il" əsərində də Azərbaycanın ABŞ üçün xüsusi önəmi vurğulanıb. Azərbaycan siyasi hegemonların didişdiyi siyasi bir poliqondur. Amma ABŞ-ın Azərbaycana münasibətində səmimiyyətə inanmıram. ABŞ dünyaya jandarm statusu ilə ağalıq etmək istəyir. ABŞ xarici siyasətində mütləq dəyişiklik etməlidir. Bu ölkə 1990-cı ildə İraq Küveyti işğal edəndə "Səhrada tufan" əməliyyatı keçirdi, 1995-ci Yuqoslaviyada bunu təkrarladı, Bosniya və Hersoqovina ilə yanaş, Kosovanın müstəqilliyini tanıyan ABŞ guya erməni lobbisinin əlində aciz qalıb. ABŞ harada ki, Rusiyanın ciddi maraqları var, orada daha ciddi rol oynayır. Keçiriləcək ABŞ-Azərbaycan dialoqunun da əsas məqsədi Rusiyanı neytrallaşdırmaqdır. Çünki, Azərbaycanın Qərblə yaxınlaşması Rusiyanı qıcıqlandırır.

-Dialoqun nəticəsi nə ola bilər?

-Ortaya yeni bir şeyin çıxarılacağı gözlənimir. Çıxarılsa belə, onun elan ediləcəyi mümkün deyil. ABŞ apardığı beynəlxalq danışıqlarda konfidensiallığı sevən bir dövlətdir. ABŞ Azərbaycanı öz yanında görmək istəyirsə, onda mütləq özünün Şərq siyasətinə korrektələr etməlidir. Azərbaycanla səmimi olmalıdır. Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü təmin edən dövlət ABŞ ola bilər. Rusiyada iqtisadi problemlər və siyasi qarşıdurma artır. ABŞ dərk etməlidir ki, Rusiya bizim qonşumuzdur və 9 milyon ilə 145 milyonun üzərinə getmək olmaz. Azərbaycanın xarici siyasətində hər hansı bir korrekta

edilməsinə ehtiyac varsa, bunun arxasında mütləq ABŞ-ın qarantiyası olmalıdır. Təbii ki, danışıqlarda bu məsələ də müzakirə olunacaq. Amma mən daha çox ABŞ–ın iqtisadi maraqlarının təmin edilməsi məsələsini gözləyirəm. Azərbaycan ABŞ-ın ən yaxın müttəfiqlərindən biri olan Türkiyəyə tranzit ölkə statusu qazandırmaqla ABŞ-ın istədiyini etdi.

Dialoqdan sonra diqqəti yayındırmaq üçün demokratiya ilə bağlı bəyanat da ola bilər. Amma bu razılaşdırılmış bəyanat olacaq. ABŞ indiyə kimi dünyanı özünə demokratiya zənciri ilə bağlayıb. Bu dünyanı yenidən bölüşdürmək üçün düşünülmüş çox gözəl siyasi texnologiyadır. Bu istiqamətdə ABŞ siyasətinin əvəzi yoxdur. Etiraf edək ki, Azərbaycandakı ABŞ səfirliyi də gözəl işləyir. Hesab edirəm ki, danışıqlarda Azərbaycan bir növ müdafiə statusu ilə çıxış edəcək. Çünki nəyisə ABŞ-dan gizlətmək artıq mümkün deyil.

-ABŞ-ın Azərbaycanla bağlı siyasi qərarlar qəbul etmək imkanları nə dərəcədədir?

-Əlbəttə ki, ABŞ-ın imkanları böyükdür. Amma bunu etmir. Hamı gözəl bilir ki, BMT, həmçinin bir sıra beynəlxalq təşkilatlar ABŞ-ın əlindədir. ABŞ Azərbaycanla bağlı hər hansı bir addım atmaq istəyirsə, onda BMT Təhlükəsizlik Şurasının Azərbaycanın işğal edilmiş əraziləri ilə bağlı qəbul etdiyi qətnamələrin yerinə yetirilməsinə çalışmalıdır. Bunu ən azından Dağlıq Qarabağın ətrafındakı rayonlarla bağlı etməlidir. İndiki halda bu Azərbaycan üçün yeni bir nəfəs olar. Amma hazırda ABŞ Azərbaycanın iqtisadi tərəfdaşıdır, siyasi tərəfdaşı deyil.

-Coğrafi baxımdan Rusiya və İran arasında yerləşən Azərbaycanın birmənalı olaraq ABŞ-ın yanında yer alması nə kimi risklər doğurur?

-ABŞ-ın əsas tələbi ondan ibarətdir ki, Azərbaycan İran sərhədindəki 120 kilometrlik sərhəd zonasını onun ixtiyarına versin. Amma Azərbaycanın qanunvericiliyi buna yol vermir. Bizdə qanun qəbul olunub ki, Azərbaycanın ərazisində başqa dövlətin hərbi qüvvələri olmayacaq. Baxmayaraq ki, Qəbələ RLS fəaliyyət göstərir. Bu da qanundakı boşluqdan irəli gəlir. Lazım idi ki, qanunda bu xüsusi əlavə ilə göstərilsin. Qanundakı başqa bir məqam isə odur ki, Azərbaycanın ərazisindən başqa dövlətlərə qarşı istifadə olunmayacaq. Vaxtilə Türkiyə də İraqla bağlı bu addımı atdı. Amma sonra cəzasını çəkdi. Türkiyə ABŞ-ın kəsdiyi cəzanı Suriya ilə bağlı çəkmək istəyir. Təbii ki, Azərbaycanı İranla bağlı məsələlərdə nəyəsə təhrik edə bilərlər. Amma Azərbaycanın belə bir addım atacağı indiki şəraitdə inandırıcı görünmür. Azərbaycan çalışacaq ki, bu məsələdə zaman udsun və yaxud da konkret ABŞ-ın sığortasını istəsin. ABŞ-ın da belə bitr sığortanı verəcəyi inandırıcı görünmür. Çünki ABŞ son 100 il ərzində istər Vyetnam, istər Koreya, istər Əfqanıstan, istər Yuqoslaviya, istərsə də Yaxın Şərq, bir sözlə müdaxilə etdiyi yerlərdə səmimi olmayıb. Axıra qədər öz partnyorlarını qorumayıb. Rusiya da o qədər ciddi partnyor deyil. Amma Azərbaycan 200 il Rusiyanın əsarətində olduğuna görə, bu ölkənin bütün siyasi, hərbi, iqtisadi, mənəvi gedişlərini bilir. Bizim üçün daha asanı Rusiya ilə zaman udmaqdır, nəinki birmənalı şəkildə ABŞ-ın yanında olmaq. Bununla da hər şeyi itirə bilərik. Çünki avtomatik olaraq ermənilərin əli ilə Azərbaycanın Qərb bölgəsi, neft-qaz marşrutları işğal oluna bilər. İnanın ki, Azərbaycan ordusunun da bunun qarşısını almağa gücü çatmaz.

-Belə çıxır ki, ABŞ istəsə belə, Rusiya amilinə görə, Azərbaycanla münasibətləri müəyyən çərçivədə saxlamağa məcburdur...

-ABŞ o vaxt bu münasibətləri qura bilər ki, əvvəlcə Ermənistana iqtiasadi sanksiyalar tədbiq etsin, Qərbə çıxışını bağlasın, bütün hesabları dondursun. Belə olan halda Ermənistan bir aydan sonra özü Azərbaycan ərazilərindən çıxıb gedəcək. Ermənistanı bu günə kimi saxlayan ABŞ və Fransadakı erməni lobbisidir. Rusiyanın verdiyi 500 milyon dollarla Ermənistanı saxlamaq olmaz. Rusiya amili olmasa belə, ABŞ istəsə də Azərbaycanla yüksək səviyyədə əməkdaşlıq qura bilməz. ABŞ Azərbaycandan bölgədə açar dövlət kimi istifadə etmək istəyirsə, Azərbaycanın ən böyük problemini həll etməlidir. Əks halda ABŞ-ın səmimiyyətinə inanmaq olmaz.

Ömər Əmirov

Bərzani: "Bizə müharibə elan olunub"

Bölgədə kürdlərin lideri olan Məsud Bərzani, İraq rəhbərliyini tənqid edib

Şimali İraq Regional Rəhbərliyi, neft nəqli və Suriya siyasətiylə bağlı rəsmi Bağdadı tənqid edib. Bölgədə kürdlərin lideri olan Məsud Bərzani, İraq rəhbərliyi ilə artan təzyiq mövzusunda bildirib ki, neft razılaşmasından əldə olunan gəlirin dövlət büdcəsinə daxil olması müharibə elanıdır.

Qeyd edək ki, Şimali İraqda Kürd Regional Rəhbərliyinin başçısı Məsud Bərzani "Əl-Cəzirə" kanalına verdiyi açıqlamasında bildirib ki: "Əgər İraq hökuməti, Türkiyə ilə aramızda olan neft razılaşması üzündən regional rəhbərliyə büdcədən edilən ödəmələrdə kəsintiyə yol verərsə, bunu müharibə elanı sayacağıq."

Bərzani, Şimali İraqda öyrədilən və Suriyaya göndərilən suriyalı kürdlərlə bağlı suala cavab verərkən vurğulayıb ki: "Bu addım, Suriyada nəzarətin tamamilə itdiyi, orada boşluğun yarandığı bir dövrdə suriyalı kürdlərin rol oynaya bilməsi üçün bir tədbirdir. Məqsəd, Kürd xalqına olan dəstəyi göstərməkdir. Suriyada daha yaxşı bir gələcəyə malik olmaq, bütün suriyalılar kimi kürdlərin də haqqıdır."

fakt xeber

PKK Suriyanı ələ keçirib?

Suriyaya yerləşdirilən kürd peşmərgələr haqqındakı iddialar öz təsdiqini tapıb. Publika.Az-ın məlumatına görə, Şimali İraqdakı kürd idarəçiliyinin rəhbəri Məsud Bərzani suriyalı kürd gənclərə Suriyanın kürd bölgəsini qorumaq üçün təlim keçdiklərini söyləyib. Qətərin "Əl Cəzirə" telekanalına açıqlama verən Bərzani muxtar idarəçiliyin sərhədləri daxilində suriyalı gənclərə hərbi təlimlərin keçiridiyini deyib: "Suriyadan qaçan bir qrup kürd gəncinə təlim keçdik. Biz bu məsələyə birbaşa müdaxilə etmədik, amma kürd gənclərə təlim keçirildi". Gənclərin hələ də geri göndərilmədiyini deyən Bərzani suriyalı hərbçilərin geri çəkiləcəyi təqdirdə bu gənclərin yaranan boşluğu doldurmaq üçün kürd bölgələrinə göndəriləcəyini deyib: "Hələ Suriyaya göndərilməyiblər. Yaradılan yeni ali komitə onları tələb edərsə, gedəcəklər. Amma tələb gəlmədiyi təqdirdə regiondakı vəziyyət düzələnə qədər burada qalacaqlar". Suriya Kürdləri Milli Məclisinin xarici əlaqələr nümayəndəsi Əbdülkərim Bəşər də Suriyanın şimalında kürdlərin sıx yaşadığı bölgələrdə nəzarətin PKK-ya yaxınlığı ilə tanınan PYD silahlılarının ələ keçirdiyini deyib.

Anar Əhmədov, Publika.Az

Bəşər Əsəd dünyanı kimyəvi silahla hədələdi

ABŞ-ın Suriya diktatorunu devirmək üçün hazırladığı əməliyyat aşkar oldu

Suriyada gərginlik davam edir. Ölkənin əksər bölgələrində hökumət qüvvələri ilə üsyançılar arasında gedən döyüşlər getdikcə şiddətlənir. Bəşər Əsədin ölkəyə nəzarəti itirməsindən istifadə edən üsyançılar hökumət qüvvələrinə hücumların kəsərini artırıb. Dəməşqin mərkəzi rayonlarında üstünlük üsyançıların tərəfindədir. Müxaliflər hökumət qüvvələrinin hərbi texnikalarını sıradan çıxarır, məskənləşdiyi düşərgələri top atəşinə tutub.

Bəşər Əsəd daxillə yanaşı, əsas xarici dəstəyi Rusiyanı da itirmək üzrədir. Rusiyanın ən aparıcı hava yolları şirkəti "Aeroflot" avqustun 6-dan etibarən Moskva-Dəməşq arasındakı bütün aviareysləri qeyri-müəyyən müddətə qədər təxirə salacağını açıqlayıb. Bu Rusiyanın Suriya ilə əlaqələrini kəsə biləcəyinə işarə kimi də qəbul olunur. "Aeroflot"un sözçüsü tərəfindən yayılan açıqlamada deyilir ki, şirkət Dəməşq səfərlərini təhlükəsizlik səbəbiylə deyil, iqtisadi amillər üzündən təxirə salıb.

Kreml Əsədin arxasından çəkilir

Hava yolları üzrə ekspertlərin fikrincə, "Aeroflot" hava yollarının Suriya səfərlərini ləğv etməsində təhlükəsizlik və siyasi qərar birinci səbəbdir. Çünki Sovet İttifaqı zamanı "Aeroflot" təyyarələrinin bir sərnişini olsa belə Kuba səfərlərini heç vaxt təxirə salmazdı. Siyasi ekspertlər isə iddia edir ki, Rusiya bir ölkə ilə əlaqəsini kəsməzdən əvvəl ilk olaraq "Aeroflot" həmin ölkəyə səfərlərini təxirə salır.

Bir neçə həftə əvvələ qədər devrilməsi çətin görünən Bəşər Əsədin sonu haqqında ciddi müzakirələr başlayıb. Hələb bölgəsindəki müxaliflərin ən böyük silahlı birliklərindən Tövhid Bayrağı Birliyinin komandiri Əbdüləziz Səlame "Anadolu" agentliyinə bildirib ki, Ramazan ayında Əsədi devirmək və iki bayramı birdən qeyd etməyi planlaşdırırlar.

ABŞ-ın gizli planı ortaya çıxdı

Bu arada "The Wall Street Journal" ABŞ-ın Bəşər Əsədin devrilməsini sürətləndirmək üçün gizli əməliyyat keçirdiyinə dair məlumat yayıb. Qəzetin xəbərinə görə, ABŞ hərbi gücdən istifadə etməməklə apardığı əməliyyatda xəfiyyələr və diplomatlar vasitəsilə İrandan Suriyaya silah və neft daşınmasını önləmək, Əsəd rejiminə qarşı çıxan müttəfiqlərinə kəşfiyyat məlumatlarının ötürülməsi strategiyası ilə hərəkət edir.

Əməliyyat çərçivəsində ən əhəmiyyətli addım kimi İraq hava məkanının İran-Suriya arasında uçan təyyarələrə bağlanılması hesab edilir. Rəsmi sənədlərdə təyyarələrlə xüsusi sort çiçəklərin daşındığı iddia edilsə də, ABŞ kəşfiyyatı iddia edir ki, İrandan Əsədin əsgərlərinə silah daşınır. ABŞ bundan başqa Suriyaya silah və neft daşıdığına iddai edən gəmilərin Süveyş kanalından keçidinə də maneə törədir.

Mərkəzi Kəşfiyyat İdarəsi (MKİ), Dövlət Departamenti, Maliyyə Nazirliyi və ABŞ ordusunun pərdə arxasındakı bu əməliyyatı Bəşər Əsəd əleyhinə başlanan kampaniyanın göründüyündən daha geniş olduğuna işarədir. Ancaq Obama administrasiyasının və Konqresin bəzi rəsmiləri ABŞ-ın təzyiqinin uğursuz olacağı ehtimalının artdığını düşünür. Əsəddən sonra Suriyada ABŞ-ın söz sahibi ola bilməsi üçün çox gec olduğunu iddia edir.

MKİ agentləri kəşfiyyat məlumatlarını kimlərə ötürür?

Qəzet yazır ki, suriyalı müxaliflər ABŞ rəsmilərinin və MKİ əməkdaşlarının son dövrlər bölgəyə səfərlərinin artdığını təsdiqləyir. Ancaq ABŞ-ın Əsədin hərbi qüvvələrinə hava və dəniz yollarını bağlamaq üçün daha koordinasiyalı bir kampaniya başlada biləcəyini iddia edir.

"The Wall Street Journal" əlavə edir ki, ABŞ-ın son dövrdə artırdığı səyləri nəticəsində suriyalı üsyançılarla yaxın əməkdaşlıq edən Türkiyə və İordaniya ordusuna Suriyadakı hadisələrlə bağlı kəşfiyyat məlumatları da ötürür. Qəzetə danışan rəsmilər ordunun idarə etdiyi

peyklərdən və digər izləmə sistemlərindən alınan kəşfiyyat görüntülərində üsyançıların hədəf ala biləcəyi hərbi obyektlər ilə rejimin əlindəki kimyəvi silahların yerlərinin olduğunu bildiriblər.

Bəşər Əsəd Türkiyədən intiqam almaq istəyir

Suriyada kürdlərin çoxluq təşkil etdiyi yaşayış məntəqələrində Bəşər Əsəd rejiminə sadiq əsgərlər geri çəkildikcə PKK və Kürd bayraqları dalğalanmağa başlayır. Türkiyənin "Vatan" qəzeti mövzuya geniş yer ayıraraq yazır ki, Suriyadakı kürdlər Suriya Kürd Milli Şurası (KNC) adı altında 2011-ci ilin 26 oktyabrında Şimali İraqın Ərbil şəhərində imzalanan razılaşma ilə birləşiblər. Baş verənlərin maraqlı tərəflərindən biri də odur ki, bütün Suriya boyu və paytaxt Dəməşqdə Əsədin qoşunları ilə ağır müharibə aparan Azad Suriya Ordusu da kürd bölgələrinə buraxılmır.

İsrail kəşfiyyatına yaxınlığı ilə tanınan "Debka" saytı isə kürdlərin yaşadıqları bölgələrdə hakimiyyəti belə asanlıqla ələ almalarını Bəşər Əsədin Türkiyədən intiqam almaq istəyi kimi şərh edib. Saytın yazdığına görə, Əsəd PKK-nın kürd bölgələrində özünü göstərməsinə bilərəkdən imkan yaradır. "Debka" yazır ki, Dəməşqdə Milli Təhlükəsizlik Mərkəzindəki partlayışla nazirlərini və yaxınlarını itirən Bəşər Əsəd olaya görə Türkiyənin məsuliyyət daşıdığını düşünür və bu səbəbdən də Türkiyəni çətin vəziyyətə salmaq üçün PKK kartından istifadə edir. İddiaya görə Əsədin əsgərləri Kürd bölgələrindən məqsədli şəkildə, hər hansı ciddi hücuma məruz qalmadan çəkilir. Məqsəd Suriyanın Türkiyə ilə sərhəd bölgəsində PKK-ya rahat hərəkət zonası qazandırmaq, bu terror təşkilatın Türkiyəyə hücumları Suriya torpaqlarından rahat koordinasiya edə bilməsinə imkan yaratmaqdır.

Suriya kimyəvi silaha əl ata bilər

"Ölkəyə xarici hərbi müdaxilə olarsa, Suriya kimyəvi silah tətbiq edə bilər". Bu haqda Suriya XİN-i bildirib. Nazirliyin əmsilçisi Cihad Makdisi deyib ki, ölkəyə xarici hərbi müdaxilə olarsa, Suriya kimyəvi silah tətbiq edəcək. Bu ayın əvvəlində müxalifət sırlarına keçən Suriyanın Bağdaddakı sabiq səfiri Nəvaf Fares Əsəd rejiminin çarəsiz qalacağı təqdirdə, kimyəvi silah tətbiq etmə niyyəti haqda xəbərdarlıq etmişdi.

Avropa Birliyindən rejimə əlavə sanksiyalar

Ötən gün Avopa Birliyi (AB) Suriya hakimiyyətinə qarşı yeni sanksiyalar paketini qəbul edib. Quruma üzv ölkələrin xarici işlər nazirlərinin toplantısında qəbul olunmuş qərarda AB-nin ərazisindən keçən və limanlardan istifadə edən gəmilərin silah daşıyıb-daşımadığını müəyyənləşdirmək məqsədiylə axtarışların aparılması nəzərdə tutulur. Eyni zamanda Suriyaya uçan təyyarələr də AB-yə üzv ölkələrin hava limanlarında yoxlanılacaq.

Turan

Əhməd Davudoğlu Suriya müxalifətinə xəbərdarlıq etdi

"Bəşər Əsədin aqibətinin Qəddafi kimi olmaması üçün Suriya prezidentinin saxlanılmasından ötrü ölkə müəyyənləşdirilməlidir". Bunu Türkiyə xarici işlər naziri Əhməd Davudoğlu Suriya Milli Koalisiyasının kürd əsilli rəhbəri Əbdülbəsid Seyda ilə görüşündə bildirib. Bundan başqa Davudoğlu Seydadan Suriyanın şimalında asılmış Kürdüstan bayrağının endirilməsini istəyib. Qeyd edək ki, danışıqların nəticəsi olaraq bütün Suriya müxalifətinin bir araya gəldiyi milli koalisiya Bəşər Əsədin saxlanılması üçün

ölkələrlə danışıqlar aparacağını bəyan edib. Tərəflər arasında aparılan görüşdə Bəşər Əsədin Rusiya dövlətinə göndərilməsi təklifi səslənib. Bununla yanaşı Əhməd Davudoğlu Suriyanın gələcək taleyi ilə bağlı da danışıb. Xarici işlər naziri bildirib ki, Suriya demokratik konstitusiya çərçəvəsində fəaliyyətini davam etdirməlidir. Bəşər Əsəddən sonra iqtidara sünni, şiə və hətta xristianlar da gəlməlidir. Əhməd Davudoğlu bundan başqa Suriya müxalifətinin tutduğu şəhərlərdə PKK-nın və Kürdüstanın bayraqlarının asılması məsələsinə də münasibət bildirib. Türkiyə xarici siyasət idarəsinin başçısı qeyd edib ki, müxalifətin bu cür fəaliyyətini görən Bəşər Əsəd Türkiyəyə qarşı PKK kartından istifadə edir: "Suriya müxalifəti isə çalışmalıdır ki, Bəşər Əsədin bu cür təxribatına uymasın".

Vüqar Əliyev

Hemû Kurd wê li dijî Tirkiyê dest bi şer bikin

Serokê Konseya Rêvebir a KCKê Murat Karayilan, diyar kir ku, ger Tirkiye mudaxeleya Kurdistana Rojava bike, hemû Kurd, wê li dijî Tirkiyê têkevina nav şer.

Karayilan Tirkiye hişyar kir. Serokê Konseya Rêvebir a KCKê Murat Karayilan, di derbarê êrîşeke muhtemel a Tirkiyê a li dijî Kurdistana Rojava, anî ziman ku, hemû Kurd wê bibine yek û li hemberî dewleta Tirkiyê ê şer bikin.

Karayilan got, "bila were zanîn ku, di rewşeke wisa de hemû Tirkiye û Kurdistana Bakur teqes wê veguhere qada şer."

Li ser pirsa, ger Tirkiye mudaxeleya Rojava bike helwesta we ê çawa be?, Karayilan wiha got, "ger Tirkiye mudaxeleya Kurdistana Suriyê an Kurdistana Rojava bike, êdî ew e hemû tehamuliya Kurdan ji holê rake. Tirkiya ku li Kurdistana Bakur siyasetmedaran dike zindanê, recrîdê li ser Serok Apo giran dike, şerekî topyekun li hemberî Kurdan dimeşîne, ger rabe mudaxeleya Kurdistana Rojava jî bike, ne tenê Kurdên Suriyê, hemû Kurd li her perçeyî wê li hemberî dewleta Tirkiyê şer bike. Wextekê ku ji bo hemû Ereban Filîstin çi bû, niha jî ji bo me hemû Kurdan Kurdistana Rojava ew e. Li hemberî Kurdên Suriyê yên ku dixwazin mafê xwe yê demokratîk bikarbînin û li hemberî Yekitiya Demokratîj a Suriya mudaxelekirin, wê bê wateya şer îlan kirinê û li hemberî vê li her der û qadê Kurd, wê hêza xwe xurt bike û li hemberî vê têbikoşe. Di vê wateyê de, li Rojava kî dibe bila bibe, êrîş ku ji kê were, bila zanibin ku, gelê Kurd ne bêxwediye. "

Enqere xwe nêzîkî helwestên Barzanî dike

Di wê daxuyaniyê de ji bo Barzanî sîfetê serokê herêma Kurdistana Îraqê, yekem care, hatiye bikaranîn, peyva Kurdistan jî hatiye bikaranîn. Rastî jî her eve divê peyva Kurdistan bikarbînin

Rojnamevan Cangiz Candar di nivîsa xwe ya vê carê de binavê (Tirkye aram bûye ve) behsa helwestên hikûmeta Tirkiyeyê li hember herêma Kurdistana Îraqê û herêma Kurdistana Suriyeyê dike û dibêje piştî wezîrê derve yê Tirkiyeyê Ehmed Davudoglo serdana Hewlêrê kirî û digak serokê Kurdistanê hevdîtin pêkanî, Tirkiye aram bû ve:

- Heftiya çûyî hikûmeta Tirkiyeyê bihêrs dipeyîvî û digot ku, ew nahêlin kurd wisa-wisa bikin. Yekser wezîrê xwe yê derve bo bakurê Îraqê bi rê kir û got ku, wan fermanên pêwîst bi Barzanî dan.

Candar dinivîse ku, piştî serdana Davudoglo bo Hewlêrê, Enqere vê heftiyê hêdî-hêdî aram bû ve:

- Dema mirov bi hûrî li daxuyaniya civîna Davudoglo û Barzanî dinêre, diyar dibe ku Enqere ber bi arambûnê ve diçie.

- Di wê daxuyaniyê de ji bo Barzanî sîfetê serokê herêma Kurdistana Îraqê, yekem care, hatiye

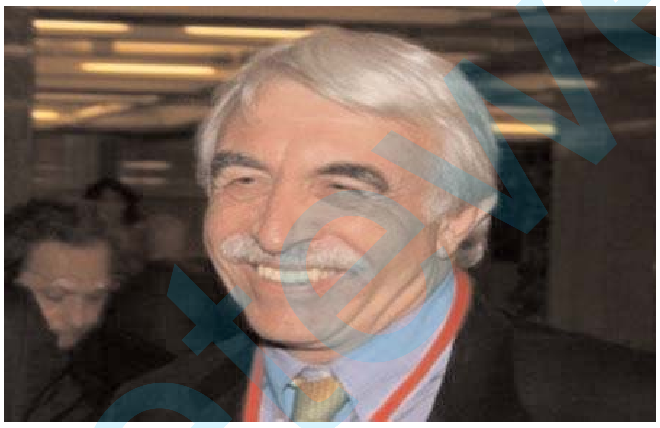

bikaranîn, peyva Kurdistan jî hatiye bikaranîn. Rastî jî her eve divê peyva Kurdistan bikarbînin.

Di daxuyaniya civîna Barzanî û Davudoglo de hatiye duparkirin ku, li Suriyeyê sîstemeke demokratîk û plural bê avakirin, “ev jî wê manayê dide ku îtîraf bi nasnameya netewîya kurd bê kirin.”

Candar dibêje ku vê heftiyê qerebalixa Enqereyê bidawî hat û wê xwe nêzîkî helwesta Barzanî li hember kurdên surî kir.

Tirkiyê PYD'ê ji civîna Hewlêrê dûrnexistiye

Avestakurd – Serokê ENS'ê Ebdulbasit Seyda diyarkir ku rola Tirkiyê di dûrxistina PYD'ê ji civîna Hewlêrê tune ye û got "Rêxistinkirina hevdîtina civînan erkê birayên me li Herêma Kurdistanê bû."

Serokê ENS'ê (Encûmena Niştimanî ya Sûriyê) Ebdulbasit Seyda di hevpeyvîneke ku rojnameya El Şerq El Ewest ligel pêk anî de bal kişand ser civîna li Hewlêrê ya ligel Wezîrê Karê Derve yê Tirkiyê pêk hatî de û nebamadebûna PYD'ê. Seyda da diyarkirin ku Tirkiyê PYD ji civîna Hewlêrê dûrnexsitiye û ti rola Tirkiyê di dûrxistina PYD'ê ji civîna Hewlêrê tune ye û weha pêdeçû "Rêxistinakirina hevdîtin û civînan erkê birayên me li Herêma Kurdistanê bû, haya min ji vê pirsê tune ye, lê em pêşwziya hemû hêz û partiyên ku tekez li pêşnûmeya niştimanî ya Sûriyê dikin, dikin." Seyda di berdewamiya axivtina xwe de û her der barê vê mijarê de got "Ti roleke Tirkiyê di dûrxistina PYD'ê de tune bû, em hêvîdarin birayên me yê di PYD'ê de tekez li ser pêşnûmeya niştimanî ya Sûriyê bikin, ti pirsgirêkên taybet di navbera me de tune ne, nakokiyên me li ser araste û dîtinên weke girêdana pirsa Sûriyê bi PKK'ê ve ku araste û siyaseteke wê ya din heye û em destê xwe naxine vê yekê, lê em dibêjin rewşa li Sûriyê cuda te û em ligel yekxistina helwesta Kurdane di çarçoveya pêşnûmeya Sûriyê de." Her weha Seyda bal kişand ser pirsa leşkerî û bilindkirina alan û got "Hebûna leşkerî ya PYD'ê di nava bajarên Kurdan de pir pirsgirêk li ser hene, lewra ew bajar bi aram in, em dikarin hemû pirsgirêkan dûr ji çekan bi rêya diyalogê çareser bikin…bilindkirina alan ser avahiyên Hikûmetê şaşe, em ne li dijî wan alan e lê divê tekez li ser hevgirtina helwesta niştimanî ya Sûriyê bê kirin."

Avestakurd

Serokê Herêma Kurdistanê pêşwaziya Dr. Eyad Elawî û Dr. Ehmed Çelebî kir

Îro çarşem 01/08/2012 birêz Mesûd Barzanî Serokê Herêma Kurdistanê li Selahedîn pêşwaziya birêz Dr. Eyad Elawî Serokê Fraksiyona El Iraqiye û Emîndarê Giştî yê Tevgera Tîfaqa Nîştimaniya Iraqê û Dr. Ehmed Çelebî Serokê Kongreya Nîştimaniya Iraqê û Endamê Hevpeymaniya Niştimanî û şanda li gel kir.

Li vê hevdîtinê de, di derbarê guhertin û tevgera siyasiya nîştimanî û kêşe û astengên ku rûbirûya pêvajoya siyasî û pêwendiya di navbera aliyê cûda cûdayên beşdarvanên kiyana siyasî dibê hate guftûgokirin.

Girîngiya çirkirina hewlan jî hate dupatkirin ku berev peydakirina çareseriyeke bingehîn ku hevkariya rasteqîne û karê hevbeşê birêvebirina welat da mîsoger bike ew jî li gor prensîpên destûr û peymanan û karnameyên pêşniyazkirî ku li rêya serekîne ji bo çareseriyeke guncawê kêşe û giriftan.

Klinton tê Tirkiyê

Wezîra Derve ya Emrîka Hillary Klinton ji bo gotûbêjkirina. Berdevkê karûbarê derve yê Emrîka Victoria Nuland daxûya kirin ku wê wezîra Derve Klinton ji bo gotûbêj kirina rewşa Sûriyê digel Tirkiyê, wê bişe Îstenbolê.

Tirkuman spasiya Serok Talebanî û Barzanî dikin

Bereya Tirkumanî ya Êraqê piştgîriya hevpeymaniya Kurdistanî bo mafên Tirkumanan bilind nirxandin û spasiya Serokkomar Celal Talebanî û Serokê Herêmê Mesûd Barzanî kirin. Bereya Tirkumanî di beyannamekê de ku wêneyek bo PUKmedia`yê şandibûn de hatiye, Serokê eniya parlemanter Erşed Salihî birûskek ji Serokomar Celal Talebanî û Serokê Herêma Kurdistanê Mesûd Barzanî re şandiye û tê de spasiya wan bo dengdayîna hevpeymaniya Kurdistanê li ser maf û daxwaziyên Tirkumanan di parlemantera Êraqê de kiriye. Di beyannamê de ev jî hatiye ku Salihî birûskeke spasiyê bo piştevanî û alîkariya mafê Tirkumanan ji serokê hevpeymana niştimanî Îbrahîm Caferî û serokê parlemanê Usamê Nêcêfî re şandiye.

Artêşa Tirkiyê 55 general teqaqid kir

Civata bilind ya serbazi li Tirkiyê biryar da ku 55 generalî xanenişîn bike. Civata Bilind ya serbazî li Tirkiyê bi awayeke fermî ragihand ku ji bo 55 generalê artêşa Tirk û fermandeyên hêzên deryayî biryara xanenişîn kirinê derketiye û biryar ji aliyê serokkomarê Tirkiyê Ebdulh Gul ve hatiye erê kirin. Civata navborî destnîşan kir ku semema teqawid kirina van generalan, eve ku temenê wan gehîştiy e sînorê teqawide kirinê. Hêjayî gotinê ye ku ji wan 55 generalam 37`ê van ji ber sedema tometa kudetaya serbazî dijî hikûmeta Receb Teyib Erdoxan niha di zîndanê de ne.

pukmedia.com

Nisêbîniyan bi konserekê piştgiriya Rojava kirin

Şaredara Nisêbînê: Wekî Qamişlo Nisêbîn jî Kurdistan e û dê Kurdistan bimîn e

Mêrdîn (Rûdaw/DÎHA) – Li Nisêbînê konserek hat sazkirin û di konserê de gel piştgiriya xwe ya ji bo Rojavayê Kurdistanê nîşan da. Hevserokê Giştî yê KCD'ê Ahmet Turk jî, xwesertiya kurdan a li 6 bajarên li Sûriyê îlan kirin silav kir û wiha got: "Em hemû kurdên li gund, qeseba, navçe û bajêrên Kobanî, Dêrika Hemko, Amûdê, Efrîn, Qamişlo silav dikin. Hezar silav ji we re."

Piştî rêzgirtinê Hunermendê di bin Navenda Çanda Mîtannî de xebat dimeşîne Hunermend Demhat Botan bi stranên xwe girseyê coşand. Piştre Şaredara Nisêbînê Ayşe Gokkan, bi kurdî axaftinek kurt kir. Gokkan, diyar kir ku kes nikare Nisêbînê û Qamişloyê bi sînoran ji hev cûda bike. Gokkan, da zanîn ku lewra kurdên li van bajaran dijîn bi têkoşîna azadiyê tu car

sînor qebul nekirin e. Gokkan, anî ziman ku ji ber vê yekê ji wan re bin xetê û ser xetê tê gotin. Gokkan, derbirî ku ji ber vê yekê kes nikare civaka kurd ji hev cûda bike. Gokkan, wiha got: "Wekî Qamişlo Nisêbîn jî Kurdistan e û dê Kurdistan bimîn e."

'Ji xweseriya Kurdistana Rojava re hezar silav'

Hevseroka KCDê Aysel Tugluk, bal kişand ser xweseriya kurdan a di 6 bajarên li Sûriyê û wiha got: "Di Rojava de bi kedek, berxwedanek mezin xweserî hate îlan kirin. Û em jî bi wan re kêfxweşî, xirûşek mezin a mafdarî dijîn. Em ji vir berxwedana wan silav dikin, em diqîrin ku em li cem wan in. Em dibêjin 'hezar caran silav ji we re'." Tugluk, destnîşan kir ku ev xweserî ne weke hin kes dibêjin bê ked, bê têkoşîn û bê berxwedan hatiye bidestxistin, li dijî wê di encama têkoşînek hezar salan azadiya xwe bi dest xistin e. Tugluk, anî ziman ku ev rewş hikumeta AKP'ê aciz kiriye û wiha got: "Serkeftina Rojavayê Kurdistanê hezim nakin, lewra li gorî wan kurd divê her tim kole bimîn in, dema mijar kurd bin demokrasî tê jibîr kirin."

Hevserokê Giştî yê KCD'ê Ahmet Turk jî bi kurdî axaftinek kir û diyar kir ku gelê kurd heta roja îro ji bo azadiya xwe gelek berdêl daye û hatiye vê astê. Turk wiha got: "Em biratiya zilmê qebul nakin. Lewra ev tê wateya koletiyê qebul bikin e. Têkoşîna azadiyê roj bi roj pêşdetir dikeve. Ev sedsal û ev sal, sedsal û sala kurdan e." Turk, anî ziman ku êdî kurd sînoran nasnakin û kurdên li Sûriyê wiha silav kir û got: "Em ji vir silavên germ ji hemû kurdên gund, qeseba, navçe û bajarên Qamişlo, Amûdê, Efrîn, Dêrika Hemko, Kobanî re dişîn in, hezar silav ji we re. Yekîtiya kurdan hatiye astek gelek baş û divê ev yekîtî bidom e. Ji bo perçeya mezin a Kurdistanê jî azad bibe, kedek û têkoşînek mezin hatiye dayîn. Divê em vê têkoşîna xwe xûrtir bikin."

Di dema axaftin û piştî axaftinan bênavber fişekên hewayî hatin avêtin û xweseriya li rojavayê Kurdistanê hate silav kirin. Li Qamişloyê jî ku 3 kîlometre ji Nisêbînê dûr e û hemû bajêr tê xûyakirin, bi avêtina fişekên hewayî bersiv hate dayîn.

Piştî axaftinan Hozan Comert derket ser dikê û konserek pêşkêş kir. ***rudaw.net***

Rûpêl amade kir: Ûsivê Teyfûr

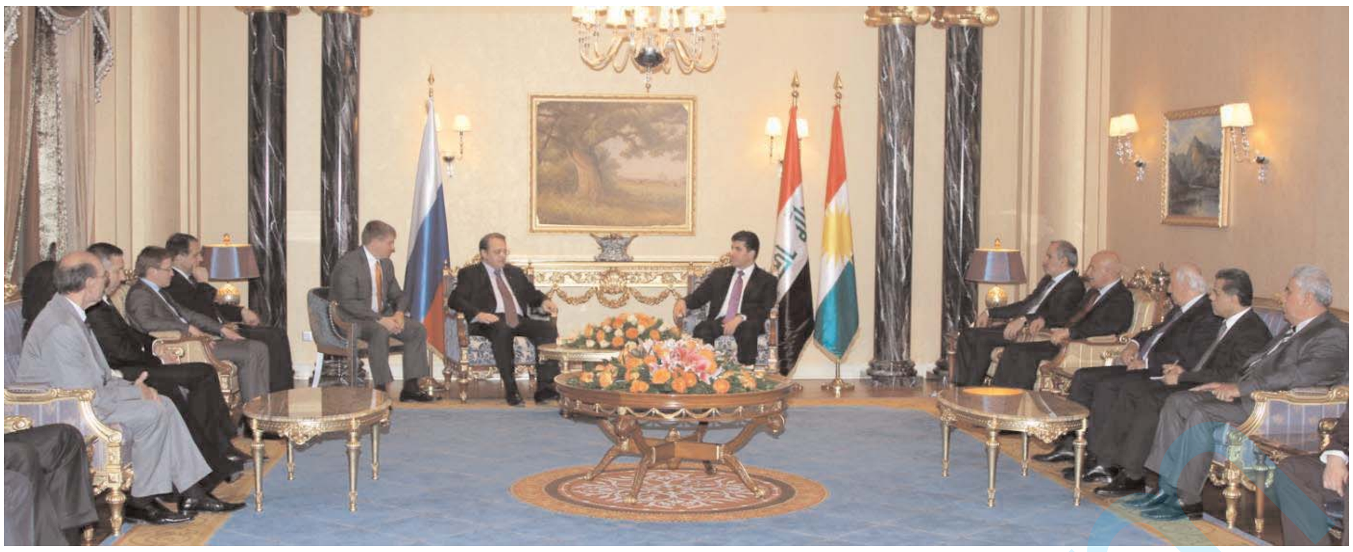

Nêçîrvan Barzanî: Em gelek bi giringî li têkeliyên xwe yên digel Rusiyaya federal dinêr in.

Nêçîrvan Barzanî serokwezîrê Kurdistanê, bi amadebûna cîgirê xwe Îmad Ehmed, duhî êvarî li bajarê Hewlêrê, digel Mîxayîl Bogdanov nûnerê taybetî yê serokê Rusiyaya federal ji bo karûbarên Rojhilata Navîn civiya.

Di civînê de ku, Kerîm Şingalî wezîrê navxwe, Aşitî Hewramî wezîrê samanên xwezayî û Felah Mistefa berpirsê têkeliyên derve yê hikûmeta herêma Kurdistanê amade bûn, serokwezîr Nêçîrvan Barzanî di axavtina xwe behsa giringiya têkeliyên navbera herêma Kurdistanê û Rusiyaya federal kir û got:

- Em gelek bi giringî li têkeliyên xwe yên digel Rusiyaya federal dinêr in. Em di wê baweriyê de ne ku, ji bo pêşxistina wan têkeliyan derfetên minasib hene.

Serokwezîr got jî ku têkeliyên navbera Kurdistan û Rusyayê têkeliyên dêrîn û dîrokî ne û divê di qonaxên bên de sud ji wan peywendiyan bê wergirtin û got:

- Deriyên herêma Kurdistanê bo kompnaiyên rusî vekirîne û li gor qanûna sermayerazandinê a herêma Kurdistanê û ji bona berjewendiyên her du gelên dost, ew dikarin di warên cihê de beşdariyê di pirosesa avadankirin û geşkirina Kurdistanê de bikin.

Teşwêqkirina kompanî û berhemhênerên rusî ku, li herêma Kurdistanê sermayeyê xwe birazînin û çewaniya berfirehkirina hevkarî û hevahengiyê di navbera her du aliyan de di warên cihê de mijareke din a civînê bû.

Ji aliyê xwe ve Mîxayîl Bogdanov nûnerê taynetî yê serokê Rusiyaya federal bo karûbarên Riojhilata Navîn got ku hikûmeta rusî jî bi çavekî taybet li têkeliyên digel herêma Kurdistanê dinêre û qîmeteke taybet dide wan têkeliyan û Rusiya dixwaze têkeliyên xwe bi herêma Kurdistanê re xurt û berfirehtir bike bi awayekî ku di berjewendiya her du aliyan de be û got:

- Gel û hikûmeta rusî hevsoziyeke mezin digel gelê Kurdistanê heye. Ew têkelî jî bo beriya niv qirnî vedigerin.

Bogdanov bi navê serokatiya Rusiyaya federal Nêçîrvan Barzanî bi fermê bo serdana Rusiyayê vexwand û serokwezîrê Kurdistanê jî ew dawetname qebûl kir.

Her di vê civînê de, kirîza siyasiya Îraqê û pirsên girêdayî herêma Kurdistanê û hikûmeta Bexdayê û çewaniya çareserkirina wan pirsan hat minaqeşe kirin. Di vê çarçoveyê de Nêçîrvan Barzanî careke din tekîd li ser helwesta hikûmeta Kurdistanê kir û got:

- Baştirîn rê ji bo çareserkirinma pirsên siyasî cîbicîkirina destûra Îraqê, cîbicîkirina rêkeftinên siyasî û misogerkirina hevbeşiya rasteqîne di pirosesa hukimdaiya welêt de ye.

Heyeta Rusiyaya federal ji cîgirê wezîrê enerjiyê û hijmareke berpirs û rayedarên wezareta derve û konsulxaneya rusî li Hewlêrê pêkhatibû.

CHP diçe Şemzînanê

Serokê Giştî yê CHPê Kemal Kiliçdaroglu, li ser pirseke rojnamevanan, eşkere kir ku, ew ê biçine Şemzînanê û di cih de bibînên ka çi li Şemzînanê diqewime.

Serokê Giştî yê CHPê Kemal Kiliçdaroglu, çû Mersînê, serdana Qampa Ciwanan a Dibistana Partiya CHPê kir.

Rojnamevanan, li ser bûyerên ku li Şemzînanê diqewimin, bûyerên ku nêzika 15 rojên diqewimin û di derbarê herêmê de ji aliyê hikumetê ve ti agahî nayên dayîn, ji Serokê CHPê Kemal Kiliçdaroglu pirsîn. Kiliçdaroglu di vê mijarê de wiha got, "di mijara Şemzînanê de, li wira çi diqewime çi dibe, ji rayagiştî re ti agahiyên ku hatine kirin tine ne. Em jî ji rojnameyan agahdar dibin. Tê îfade kirin ku, ji bo bûyerên li Şemzînanê diqewimin, li ser rojnameyan ambargoyek jî heye. Îro parlementerên me wê biçine Şemzînanê. Parlementerên me wê biçin bûyeran li şûnê bibînin, lêkolîn bikin. Bi vî awayî, li ser erdnîgariya me, li Şemzînanê ku çi dibe wê were fehmkirin û bi rayagiştî re were parvekirin."

Kiliçdaroglu Suriye mînak da û wiha dewam kir, "li Suriyê ku çi dibe, em deqe bi deqe, bi weşanên zindî, bi girêdanên têlefonan fêr dibin, mixabin em li welatê xwe ku ji dibe nabe em nikarin fêr bibin. Ev tiştekî xemgînî ye."

Emerîka ji bo Sûriyê Tirkiyê hişiyar kir

Avestakurd – Emerîka ji bo veguhestina leşker ji aliyê dewleta Tirkiyê li ser sînorê Sûriyê û tevgera wê, dewleta Tirkiyê hişiyar kir.

Berdevkê Wezareta Karê Derve yê Emerîka Patrick Ventrell di civîna rojane ya çapemeniyê de, der barê veghuestina leşker ji aliyê dewleta Tirkiyê ve ya li ser sînorê Sûriyê, axivî. Berdevk got ku "Em berjewendiyên dewleta Tirkiyê yê parastina ewlekariya wê fêm dikin. Lê em niha na hizrin ku zêde leşkerî rêya pêşdeçûnê ye." Her weha got ew difikrin ku rewş ne zêde xwestina leşkerbûnê ye. Berdevk da diyarkirin ku niha hêzên muxalif baş pêşde diçin û wan tu dengên xurt ji bo mudaxeleyê nekiriye.

Барзани посетит Россию, чтобы углубить исторические отношения

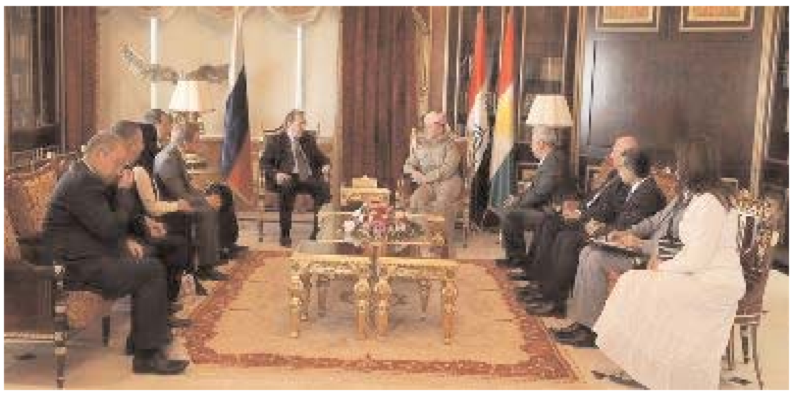

Президент Курдистана Масуд Барзани посетит Россию в конце ноября этого года для углубления двусторонних отношений с руководством страны.

Визит будет сделан в ответ на приглашение президента России Владимира Путина, которое было передано Барзани через Михаила Богданова, спецпредставителя Президента Российской Федерации по Ближнему Востоку и заместителя Министра иностранных дел России, который посетили Эрбиль в понедельник.

Официальная делегация из России встретилась с Барзани во вторник, сообщает президентская канцелярия в своем пресс-релизе.

В составе делегации прибыли заместитель министра энергетики страны и ряд русских сотрудников посольства в Багдаде.

Барзани принял приглашение и подчеркнул необходимость поддерживать "исторические отношения" между народами Курдистана и России. Он также выразил заинтересованность в укреплении двусторонних отношений.

"Москва смотрит на этот визит президента Курдистана с большим интересом", заявил Богданов в ходе встречи с курдским президентом. "У России есть сильное желание углубления наших исторических связей… Русский народ с большой симпатией относится к курдскому народу, в частности, к президенту Курдистана," сказал Богданов.

ПМД в Шемдинли: война – не решение курдского вопроса

Отделение Партии мира и демократии (ПМД) в Шемдинли провело пресс-конференцию, на которой осудило продолжающиеся боевые действия и, в частности, обстрелы деревень Баглар, Чем и Рюзгарлы, которые угрожают жизни мирных жителей.

В пресс-конференции приняли участие депутаты от ПМД Оздал Учер и Эсат Джанан, мэр Гевера (Юксековы) Эрджан Бора, мэр Шемдинли Седат Тёре, заместитель председателя ПМД в Джоламерге (Хаккяри) Рахми Курт, члены городского совета, представители Ассоциации демократической и правовой помощи родственникам задержанных и осуждённых (TUYAD-DER) и Месопотамской ассоциации солидарности и поддержки семей, потерявших родственников (MEYA-DER), инициативы «Матери за мир» и жители Шемдинли.

Пресс-релиз от лица всех участников зачитал председатель филиала ПМД в Шемдинли Джаббар Таш. Он отметил, что используемые в последние 30 лет методы решения курдского вопроса не привели к положительному результату. «Турецкая пресса молчит и скрывает правду, пока в стране дети убивают друг друга. Вооружённые силы Турции угрожают деревням и жителям Шемдинли в рамках операций против Рабочей партии Курдистана (РПК). Пять деревень полностью эвакуировали, жители потеряли землю из-за бомбардировок», – заявил Таш.

Подчеркнув, что война и смерть не приведут к решению вопроса, Таш заявил, что турецкое государство должно признать курдов и их требования свободной жизни и политического статуса.

Мэр Седат Тёре отметил, что нынешняя операция военных – самая длительная и масштабная в истории Шемдинли. Таким образом, округ находится на военном положении, сказал мэр.

Он добавил, что никто не может добиться чёткой информации о судьбе эвакуированных людей из деревень, проезд в которые армия закрывает уже девять дней.

Тёре заявил, что местные власти создали комитет помощи тем, кто вынужден был покинуть свои дома. «Мы постараемся удовлетворить насущные потребности и предоставить людям приемлемые условия существования», – добавил мэр.

В Шемдинли продолжаются бои

Минувшей ночью в Шемдинли (провинция Джоламерг) были слышны выстрелы. Как говорят местные жители, бои развернулись за здания полиции и жандармерии на территориях, контролируемых партизанами Народных сил самообороны (НСС).

Ожесточённое столкновение имело место утром 3 августа возле деревни Гюзелькая (Бегерде). Кроме того, в результате взрыва фугаса на дороге погибли и получили ранения турецкие солдаты, точное число их неизвестно.

Курдские партизаны по-прежнему контролируют большую часть дорог в Шемдинли. В четверг вечером турецкие силы возобновили массированные обстрелы этих территорий.

Курдские партизаны убили 11 турецких солдат

Вчера, в районе Эрух провинции Сиирт курдскими партизанами Народных сил самообороны (НСС), был атакован форпост турецкой армии. Согласно информации, полученной из местных источников, в результате партизанской атаки было уничтожено по меньшей мере 11 солдат противника, еще несколько человек получили ранения.

Партизаны НСС обстреляли военные посты в Юксякова

Вчера вечером Партизаны Народных сил самообороны (НСС) , совершили нападение на ряд военных постов на юго-востоке Турции. Между партизанами и турецкими солдатами завязалась перестрелка. По данным "Фират Ньюс", партизаны обстреляли военный пост Юксякова в провинции Хаккари на границе с Ираком, нападению одновременно подверглись несколько турецких постов.

Военные действия продолжаются до сих пор. По последним данным, в район боя на вертолетах для подкрепление переброшен отряд 4-й Хаккяринской бригады «коммандос».

Успешная атака партизан

Партизаны НСС нанесли удар по турецкому военному конвою в районе Куртык курдской провинции Муш.

Об этом сообщает агентство "Фрат Ньюс", со ссылкой на пресс-центр Народных сил самообороны.

Конвой был атакован 2 августа в 13.30 по местному времени. Вскоре на место инцидента были стянуты дополнительные подразделения вооруженных сил Турции.

Вертолеты регионального командования жандармерии начали поиски партизан. В провинции развернута широкомасштабная операция.

Турция подвергает обстрелам Регион обороны Мидия

Уже несколько суток Регион обороны Мидия подвергается беспрерывным ракетным обстрелам авиации ВС Турции.

Об этом сообщает информационное агентство Firat News со ссылкой на пресс-центр Народных сил самообороны. Вслед за 4-х часовыми бомбардировками Хакурке и Зап прошлой ночью, с 13:00 до 14:00 по местному времени турецкая авиация начала повторно бомбить район Зап.

Среди партизан Народных сил самообороны жертв нет.

Однако, в сложившейся ситуации пострадали жители сельских районов: тысячи из них были вынуждены оставить свои дома.

В воздушных рейдах задействованы истребители-бомбардировщики F-16, вертолеты "Кобра" и вертолеты Сикорского Второго тактического авиационного командования ВВС Турции, дислоцированные на авиабазе провинции Амед.

kurdishcenter.ru

ДИПЛОМАТ

№ 30 (178) 6 - 12 Август 2012 ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА

ПОСЛЕДНЯЯ страница

Барзани: Аль-Малики не сдержал свое обещание

Президент Курдистана Масуд Барзани сказал, что он не имеет никаких личных разногласий с премьер-министром Ирака Нури аль-Малики, но аль-Малики не выполнил своего обещания.

В заявлении, распространенном правительством региона Курдистан, Барзани сказал: "Малики жил в регионе, и он выдавал себя за друга и мы старались решать проблемы с ним через диалог, но … я был разочарован, когда аль-Малики направил свои войска... и танки на штурм пешмарга около Ханакина в 2008 году. "

"У нас есть проблема с этим менталитетом, который использует для диалога оружие, а не язык общения… Если этот менталитет продолжает действовать таким образом и получает больше власти, это создаст огромные проблемы для Курдистана и Ирака в будущем".

"В соответствии с конституционными обязанностями и ответственностью, возложенной на нас, мы определили свою позицию в отношении этого менталитета. Мы только указали на проблемы, которые существовали в течение многих лет... Обещания по реализации Конституции и решению спорных вопросов делались в течение многих лет, но серьезных и перспективных ходов сделано не было. Статья 140, бюджет, финансирование пешмарга, - эти требования не были выполнены", подчеркнул Барзани.

"Закон о нефти и газе все еще не принят. Даже в иракской армии курдские чиновники и офицеры рассматривались как недружественные и предпринимались усилия по их исключению. Бюджет Курдистана был утвержден год назад, но регион до сих пор мы не получили свою долю. Теперь они захватили часть региона".

"Таким образом, истинный смысл этих усилий – возврат к менталитету диктатора", сказал Барзани.

Турция стала страной, погрязшей в болоте Ближнего Востока - лидер турецкой оппозиции

Лидер основной оппозиционной "Народно-республиканской" партии Турции Кемаль Кылыдждароглу вновь раскритиковал политику правительства в отношении Сирии.

"Все знали, что в Сирии возникнет курдский регион наподобие курдской администрации Ирака. Ну и что мы сделали? Как можно действовать, не проанализировав, чем завершатся предпринимаемые во внешней политике шаги, не пронаблюдав за процессом. Самый большой недостаток министра иностранных дел - неумение проанализировать ситуацию. Чтобы понять это, не обязательно быть главой МИД или премьером. В вопросе внешней политики мы стали страной, погрязшей в болоте Ближнего Востока. В вопросе Сирии Турция стала инструментом в руках Запада. И вот итог возможность создания нового курдского государства", - цитируют слова политика турецкие СМИ.

Кылыджароглу отметил, что Турция не направляла события, а плелась за ними. Более того, неизвестно куда нас ведут, добавил он. "У премьера не осталось сил направлять события. Его слова всерьез не воспринимаются ни в одной ближневосточной стране. Больше всего во всей этой ближневосточной суматохе выиграл Израиль", - заключил председатель партии.

Ранее премьер-министр Турции Реджеп Тайип Эрдоган заявил, что Анкара сделает все возможное, чтобы в Сирии не было создано курдское государство. Эрдоган выразил крайнее возмущение тем, что нестабильной ситуацией в Сирии пытаются воспользоваться террористические организации, такие как "Аль-Каеда" и РКК (Курдская рабочая партия). "Мы не будем сидеть, сложа руки и наблюдать, как

террористы пытаются укрепиться на севере Сирии. Мы предпримем необходимые шаги для недопущения их активизации. Мы также выступаем за территориальную целостность Сирии и никогда не поддержим возникновения на территории этой страны сомнительных образований. Поэтому мы не воспримем образования ни курдского, никакого-либо другого государства на территории Сирии", - сказал премьер.

Конституция и диалог - решение для всех иракских политических кризисов, считает Нечирван Барзани

Премьер-министр правительства Курдистана Нечирван Барзани заявил, что следование конституции Ирака и диалог являются решением для всех иракских политических кризисов.

Это заявление было сделано, когда Барзани встретился с послом Австралии в Ираке Линдал Сачс, говорится в заявлении Регионального правительства Курдистана.

Обе стороны говорили об отношениях Австралии и Курдистана. Сачс подтвердила готовность Австралии работать с высшими учебными заведениями региона Курдистан.

Австралийское правительство воспринимает Курдистан в качестве безопасного региона, привлекательного для инвестирования австралийских компаний, сказала госпожа посол.

Собеседники обсудили нынешний политический кризис в Ираке и связи Курдистана с соседними странами.

В Турции разгорелся политический скандал

Политический скандал разгорается в Турции в связи с публикацией фотографии, на которой президент США держит биту во время телефонного разговора с главой турецкого правительства.

Оппозиционная Республиканская народная партия Турции потребовала от премьера объяснить парламенту, какие действия в связи с этим он намерен предпринять. «Эта фотография объясняет, от кого наш премьер-министр получает приказы по управлению страной», — заявил один из членов партии.

Телефонный разговор между Обамой и Эрдоганом состоялся в понедельник. Узнав о реакции некоторых турецких политиков, в Белом доме заявили, что эта фотография лишь подчеркивает тесное сотрудничество американского и турецкого лидеров.

Она также привлекает внимание к серьезному разговору, который они посвятили обстановке в Сирии, передаёт радио «Вести ФМ».

kurdistan.ru

TƏSİSÇİ VƏ BAŞ REDAKTOR:
TAHİR SÜLEYMAN
ÎMTÎYAZ Û SERNIVÎSAR:
TAHÎR SİLÊMAN
УЧРЕДИТЕЛЬ И ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:
ТАХИР СУЛЕЙМАН
Tel: +994 50 352-33-18

Azərbaycan şöbəsinin redaktoru:
Ramiz Cəbrayılov
Xüsusi müxbir:
Sakit ÇIRAQLI
Региональный корреспондент:
Усуб ТЕЙФУР
Müəlliflərin mövqeyi ilə redaksiyanin mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

www.diplomata-kurdi.com
Ünvan: Bakı şəhəri, 40 küçə S.Mehmandarov ev 25, mənzil 17
Navnîsan: Bakû 40 soqaq S.Mêhmandarov xani 25, mal-17
Адрес: Баку 40, улица С.Мехмандаров дом 25, кв.-17

Qəzet "Diplomat" qəzetinin bilgisayar mərkəzində yığılıb səhifələnib və "Bəxtiyar-4" mətbəəsində çap olunmuşdur.
e-mail: diplomat_gazeti@box.az
Şəhadətnamə: NFŞ 005004966
BUSB-un Sabunçu rayon filialı
VÖEN 1800061582
H/h 438010000
Sifariş: 1500